

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 117.

REPRESENTATIV
LANDBRUKSTELLING
1923.

(*Recensement agricole représentatif de l'année 1923.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1924.

Pris kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1922:

- Nr. 33. Rekruttering 1918. (*Recrutement.*)
- 34. Skiftevesenet 1918 og 1919. Overformynderiene 1917 og 1918. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 35. Norges sparebanker 1920. (*Caisse d'épargne.*)
- 36. Norges handel 1920. (*Commerce.*)
- 37. Sjømannsforsikringen 1919. Fiskerforsikringen 1920. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 38. Fattigvesenet 1918 og 1919. (*Assistance publique.*)
- 39. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. I. Folkemengde og areal i Rikets forskjellige deler. Hussamlinger på landet. (*Recensement du 1er décembre 1920. I. Population et superficie des divisions administratives, etc.*)
- 40. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. II. Trossamfund. (Hjemmehørende folkemengde. (*Recensement du 1er décembre 1920. II. Population de droit classée par culte.*)
- 41. Norges jernbaner 1920/21. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 42. Rekruttering 1919. (*Recrutement.*)
- 43. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1920. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 44. Arbeidslønninger 1920 og 1921. (*Gages annuels des domestiques et salaires des ouvriers.*)
- 45. Ulykkesforsikringen 1919. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 46. Civil rettspleie 1919 og 1920. (*Justice civile.*)
- 47. Norges kommunale finanser 1917/18. (*Finances des communes.*)
- 48. Norges bergverksdrift 1919 og 1920. (*Mines et usines.*)
- 49. Produksjonsstatistikk for industrien 1916. (*Statistique de la production industrielle.*)
- 50. Norges postvesen 1921. (*Statistique postale.*)
- 51. Norges Brandkasse 1913–1917. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie pour les années 1913 à 1917.*)
- 52. Jordbruk og fedrift 1916–1920. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
- 53. Norges fiskerier 1919. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 54. Forsikringsselskaper 1920. (*Sociétés d'assurances.*)
- 55. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 juli 1922. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er juillet 1922.*)
- 56. Norges telegrafvesen 1920/21. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 57. Private aktiebanker 1921. (*Banques privées par actions.*)
- 58. Sundhetsstilstanden og medisinalforholdene 1918. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 59. Den norske Statskasses finanser 1 juli 1915–30 juni 1920. (*Finances de l'État.*)
- 60. Skolevesenets tilstand 1917. (*Instruction publique.*)
- 61. Sykeforsikringen 1921. (*Assurance-maladie.*)
- 62. Alkoholstatistikk 1920–1921. (*Statistique de l'alcool.*)
- 63. Norges kommunale finanser 1918/1919. (*Finances des communes.*)
- 64. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1917 og 1918. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 65. Norges skibsfart 1921. (*Navigation.*)
- 66. Stortingsvalget 1921. (*Élections en 1921 pour le «Storting».*)
- 67. Norges sparebanker 1921. (*Caisse d'épargne.*)
- 68. Norges handel 1921. (*Commerce.*)
- 69. Rekruttering 1920. (*Recrutement.*)
- 70. Norges bergverksdrift 1921. (*Mines et usines.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 117.

REPRESENTATIV
LANDBRUKSTELLING
1923.

(*Recensement agricole représentatif de l'année 1923.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

KRISTIANIA.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1924

Følgende hefter av Norges Offisielle Statistikk handler om landbruk
i de senere år:

- VI. 64. Kreaturholdet 30 september 1914 og 1915.
- VI. 92. Kreaturholdet 30 september 1916.
- VI. 104. Jordbruk og fædrift 1911—1915.
- VI. 167. Areal- og husdyrtellingen pr. 20 juni 1918.
- VI. 170. Jordbruksstillingen 1 januar 1918, første hefte. Kreaturhold.
- VII. 12. Jordbruksstillingen 1 januar 1918, annet hefte. Arealet og dets
anvendelse m. v. Oversikt over tellingens resultater.
- VII. 52. Jordbruk og fedrift 1916—1920.
- VII. 89. De faste eiendommer i årene 1916—1920.

Innhold.

	Side
Oversikt.	
Det statistiske materiale	1
Tellingsresultatene:	
A. Arealene	5
B. Husdyrhold	13
Tabeller.	
Tabell 1. Arealet av dyrket mark 1923 og 1918.	26
— 2. Husdyrhold pr. 20 juni 1923 sammenholdt med opgaver pr. 20 juni 1918	34
— 3. Relativt husdyrhold pr. 20 juni 1923	38

Table des matières.

	Pages
Aperçu.	
Matériaux statistiques	1
Résultats du recensement:	
A. Superficies	5
B. Élevage du bétail	13
Tableaux.	
Tableau 1. Superficie de la terre cultivée 1923 et 1918	26
— 2. Élevage du bétail au 20 juin 1923 comparé avec les données au 20 juin 1918	34
— 3. Élevage du bétail relatif au 20 juin 1923	38

Oversikt.

Det statistiske materiale.

Som bekjent har de almindelige landbruksstelninger her i landet i regelen vært avholdt med 10 års mellemrum. Denne ordning, som selv under almindelige omstendigheter må sies å være mangelfull, har i de senere år med sine sterke vekslinger i landbruksproduksjonen vist sig enn mindre fyldestgjørende, og der er opstått sterke krav på at der må tilveiebringes opgaver også for ialfall en del av de år som ligger mellem de almindelige tellinger.

Dette krav er jo også i samklang med tiden og utviklingen, som krever et stadig bedre og mer aktuelt stoff til statistisk belysning av næringsveiene. Dels henger dette sammen med det økonomiske livs raskere pulsering i nutiden, dels har det sociale årsaker, nemlig statens mere detaljerte og omfattende inngrep i næringsveienes ledelse, et inngrep som først og fremst forutsetter et godt og fyldig statistisk materiale om den skal kunne planlegges slik at den bringer den fulle tilskirkede nytte.

Landbruksstatistikken har da også i de senere år for de fleste lands vedkommende gjennemgått en rask utvikling, og i de mere fremskredne av Europas land, blandt annet i våre naboland, er der nu etablert årlig landbruksstatistikk med opgaver over arealfordelingen, husdyrholt m. v.

Kriseårene med sine vanskeliggjorte provianteringsforhold har i flere land særlig bidratt til å stimulere arbeidet på istandbringelse av en mere tidsmessig landbruksstatistikk.

Byrået har såvidt mulig søkt å imøtekomme kravene på en hyppigere foretatt statistisk undersøkelse av landbrukets viktigste grener. Høsten 1915 iverksattes således en representativ optelling av husdyrbestanden i 1914 og 1915, og det følgende år en tilsvarende for 1916. Innhentelse av skjønnmessige opgaver herredsvis og en på sådant grunnlag utført beregning for rikets bygder blev istandbragt for såvel landbruksareal som husdyrholt i 1910, 1915 og 1920, likesom der blev foretatt tilsvarende undersøkelser vedrørende landbruksarealet og dets forskjellige anvendelse i årene 1916 og 1917.

Byrået har gjennem en lengere årekke arbeidet på å få gjennemført en bestemt plan for en landbruksstatistikk tjenlig til å utfylle mellemrummene mellem de almindelige tellinger. Allerede for 20 år siden blev der således i Byrået utarbeidet forslag til en årlig landbruksstatistikk grunnet på repre-

sentative undersøkelser over areal og husdyrhold ved siden av de periodiske almindelige tellinger, men budgettmessige hensyn stilte sig hindrende for denne plans gjennemførelse. Siste gang Byrået hadde fremme forslag om bevilgning til en sådan representativ undersøkelse som en begynnelse til en årlig landbruksstatistikk var i sitt budgettforslag for terminen 1922—23. Departementet fant imidlertid av budgettmessige hensyn ikke å kunne opføre noget beløp til en sådan telling.

Men hermed var jo ikke savnet avhjulpet. Mer enn nogensinne trengtes der nu nye oppgaver både over arealer og husdyrhold. Arealfordelingen under tvangsdyrkningen i 1918 kjente man gjennem den dette år foretatte rasjoneringstelling, men det var kjent at særlig korndyrkningen i de påfølgende år var gått sterkt tilbake, uten at dette tallmessig kunde fastslås. (Man bortser da fra den skjønnmessige undersøkelse for 1920.) Beregningen av det årlige høstutbytte måtte under disse omstendigheter bli misvisende, likesom man jo også var i adskillig villrede med hensyn til å kunne bedømme husdyrbrukets utvikling i disse år.

Under disse omstendigheter var det at Haakon Five som representant for Landbruksdepartementet og det Statistiske Centralbyrå i fellesskap planla og iverksatte nærværende undersøkelse, hvis gjenstand er arealfordelingen og husdyrholdet pr. 20 juni 1923.

Under henvisning til etterfølgende bilag 1 og 2, Byråets rundskrivelse til jordstyrrene og det utsendte tellingsskjema, skal man om tellingens nærmere anordning meddele nogen korte bemerkninger.

Tellingen i distrikten bestyrtes og utførtes av jordstyrrene, hvorav der oftest finnes ett i hvert herred, men undertiden to eller tre, sjeldent flere. I rikets ca. 650 herreder finnes der således omkring 800 jordstyrer. Til disse jordstyrer blev omkring midten av november måned f. å. fra Byrået utsendt et tilstrekkelig antall tellingsskjemaer ledsaget av rundskrivelser fra Landbruksdepartementet og Byrået. I den første fremholdes hvor stor betydning det har at landbruket nu må få sikrere opplysninger om arealer og husdyrhold enn de man for tiden har. Departementet er forvisset om at jordstyrrene har forståelsen av dette, og at de hver i sin bygd med interesse og energi vil ta tellingsarbeidet på sig.

Forutsetningen var at der skulle telles ved 10 à 20 gårder, eftersom distriktet var stort til.

Tellingen i 1923 bygger på rasjoneringstellingen av 1918. Opgavene fra den siste, som i regelen opbevartes i herredenes provianteringsråd, måtte nu skaffes til veie for å tjene som sammenligningsgrunnlag. Forat utvalget av tellingsgårder skulle bli såvidt mulig representativt for distriktet, blev der av Byrået foreskrevet at der skulle telles ved såvel små som store bruk, likesom de forskjellige deler av distriktet burde være representert m. v. Efterat tellingen var utført skulle opgavene for de enkelte gårder overføres

til sammendragsskjemaet; på dette skulde tillike opføres de tilsvarende opgaver for de samme gårder i 1918. Av summene for hver av de to år skulde så utregnes de procentvise endringer mellom 1918 og 1923. Nu kunde det jo være at de representative opgaver ikke var fyldestgjørende, hvilket lett vilde kunne inn treffen for enkelte kulturer eller dyreslag som var representert kun ved få av tellingsgårdene. For såvidt mulig å få beriktiget slike unøaktigheter og for i det hele å kunne korrigere de utregnede procenter var der på sammendragsskjemaet anbragt en rubrikk hvor der skulde anføres «prosenttall for herredet etter jordstyrets skjønn». Herved fikk man altså jordstyrets bedømmelse av hvorvidt de utregnede prosenttall var antatt for å være riktige. Ved bearbeidelsen i Byrået holdt man sig, i tilfelle divergens mellom de utregnede procenter og jordstyrets skjønn, i regelen til det siste.

Da denne representative undersøkelse som nevnt er grunnlagt på rasjoneringstellingen av 20 juni 1918, vil man vanskelig kunne undgå for nogen dels vedkommende at ufullkommenheter og feil ved denne siste blir ført over også på den første. Såvidt mulig har man ved rettelser av rasjoneringstellingen og på annen vis søkt å undgå denne kilde til feil. Rasjoneringstellingens arealopgaver har man også tidligere funnet å være mistenkelig lave. De i forbindelse med nærværende undersøkelse tilveiebragte opplysninger bekrefter at opgavene i virkeligheten er for lave. Når således opgavene for de representative bruk viser at arealet av naturlig eng jevntover er større, til dels meget større, i 1923 enn i 1918, så skyldes dette ikke nogen virkelig økning av den naturlige eng i perioden. Det er tvertimot sikkert nok at den naturlige eng gjennem utstrakt opdyrkning, og vel også for nogen del ved utlegning til havnegang o. l., i disse år er avtatt ikke ubetydelig. På sådant sviktende grunnlag kunde der ikke fremskaffes noget riktig resultat, hvorfor man så sig nødt til å sløse opgavene over naturlig eng i sin helhet.

Rasjoneringstellingens opgaver over areal kunstig eller dyrket eng er nok også i sin alminnelighet noget for lave. Det fremholdes nu av enkelte jordstyrer i denne forbindelse at folk var så opskaket i 1918 ved de mangehåndte inngrep fra myndighetenes side i landbrukenes økonomi, som ved rasjoneringsbestemmelser, tvangsdyrkning, stadig avkrevelse av opgaver m. v., at man i langt høyere grad enn vanlig fryktet for at opgavene kunde innebære skjebnesvangre følger.

Som en følge herav blev der i 1918 jevntover oppgitt lavt. Fremgangsmåten synes oftest å ha vært den at man gjennem en endret klassifikasjon av arealene førte en del dyrket eng over på naturlig og en del av denne siste over på utslatter. I enkelte distrikter førte man således dyrket eng op som naturlig fordi den ikke var dannet ved isåning av gressfrø, men hadde gressbundet sig selv. Likeså når de isådde gressarter (og belgvekster) i tidens løp var blitt erstattet av naturlig gressvekst. Ved tellingene i 1907 og 1917 hadde man satt bestemt grense for hvad der skulde henregnes til

dyrket eng og hvad ikke, idet der var foreskrevet at ved dyrket eng forstodes all eng på jord som hadde vært under plog (eller spadevendt).

Nok er det, areal dyrket eng blev i 1918 opgitt for lavt, men feilen er i dette tilfelle langtfra så stor som hvad areal naturlig eng angår.

Man har ikke hatt det i sin makt å rette på feilen hvad dyrket eng eller dyrket jord i det hele tatt angår; man har benyttet rasjoneringsstillingens opgaver som de er.

Nærværende tellings opgaver over samlet areal dyrket mark i 1923 utgjør derfor areal dyrket mark efter tellingen 20 juni 1918 tillagt nydyrket areal i perioden 1918—1923, slik som dette siste opgis av jordstyrrene.

Man har i Byrået beregnet areal — så vel som husdyrholt — for hvert herred etter de funne og til dels korrigerte endringsprocenter for perioden 1918—1923 og de absolutte tall for areal — og husdyrholt — ifølge rasjoneringsstillingen. Summen av de herredsvise beregnede arealer stemte da ikke alltid med det på forhånd gitte resultat — areal 1918 + nydyrkning — på annen måte enn ved at der måtte foretas enkelte mindre vesentlige endringer i tallene for enkelte kulturer. Erfaringsmessig kom disse beriktigelsler vesentlig til å gjelde dyrket eng, idet endringsprocenten for denne på grunn av unøiaktige opgaver i 1918 ofte var i nogen grad misvisende.

Hvad husdyrbestanden angår, så har man sett sig nødsaget til å rette rasjoneringsstillingens opgaver for sau og geiter. Det viste sig nemlig at ved nevnte telling var lam og kje ikke tatt med for en hel del distrikter. Dette gjaldt først og fremst Vestlandet, deler av Trøndelagen og Nord-Norge samt delvis Sørlandet. Forholdet omhandles nærmere nedenfor.

Som det av Byråets rundskrivelse (bilag 1) vil ses var der gitt jordstyrrene en frist av 14 dager til opgavene innhentelse. Denne frist viste sig for de aller fleste jordstyrers vedkommende å være for knapp. Grunnen hertil var visstnok i mange tilfelle at opgavene for 1918, som skulle danne sammenligningsgrunnlaget, og som forutsattes opbevart i herredets provianteringsråd, dels vanskelig, dels slett ikke kunde skaffes til veie. For de herreder for hvilke rasjoneringsstillingens opgaver ikke kunde tilveiebringes blev areal og husdyrholt beregnet på grunnlag av tellingen pr. 1 januar 1918, idet opgavene for vedkommende bruk blev utskrevet etter de i Byrået opbevarte tellingsskjemaer. Da der i det hele var ca. 10 pct. av herredene for hvilke rasjoneringsstillingens opgaver ikke kunde skaffes, bevirket dette et betydelig tillegg i arbeidsmengde for Byrået.

Som av Byråets rundskrivelse vil ses var det forutsetningen at der skal telles ved 10 à 20 prøvegårder etter herredenes størrelse. Dette er også iakttatt. For de ikke få herreder hvor der forekommer flere jordstyrer er prøvegårdenes antall blitt forholdsvis stort. Fra de ca. 800 jordstyrer er der innkommet opgaver for omkring 10 000 gårder, utgjørende noget over 6 pct. av samtlige skyldsatte bruk med kreaturhold.

Byråets påbud om at der skulle telles ved både små og store bruk, slik at utvalget av gårder også i denne henseende blev representativt, ses for mange distrikters vedkommende ikke iakttatt i tilstrekkelig grad. De tellede bruk viser sig nemlig ofte å være noget større enn det gjennemsnittlige forhold i vedkommende distrikt. Spesielt er de minste bruk for lite representert blandt de tellede.

Heraf kunde der jo tenkes å oppstå feil i de resultater som tellingen bringer. Denne feilkilde motvirkes imidlertid ved at jordstyrrene ved ansettelsen av sine skjønnsmessige endringsprocenter må forutsettes å ha tatt hensyn til samtlige bruk og ikke bare til den klasse bruk som det tellede utvalg vesentlig representerer.

Jordstyrrene har vist sig interesserte og har i det hele utført et godt arbeide ved denne telling; de tilveiebragte oppgaver gir inntrykk av å være pålitelige. Innsendelsen av oppgavene har vel gått tregt, delvis på grunn av de foran nevnte omstendigheter, men dog ikke verre enn at oppgavene, eftersom forutsatt var, kunde finne anvendelse ved Landbruksdepartementets beregning over høstutbyttet i 1923.

Særlege omstendigheter bevirket at fristen for oppgavenes innsendelse til Byrået denne gang ble satt så knapp som foran nevnt. Såfremt en tilsva ende telling til neste år eller senere istrandbringes, vil tellingsskjemaene bli utsendt flere måneder tidligere på året, nemlig omkring tellingsdagen, 20 juni, og der vil da bli rikelig tid til oppgavenes innhentelse og bearbeidelse.

Tellingsresultatene.

A. Jordbruksarealet.

Som foran nevnt har man funnet grunn til å sløife oppgavene over naturlig eng i sin helhet. Bearbeidelsen omfatter derfor bare åker og dyrket eng.

Sammenholdt med de nærmest foregående tellingers resultater utgjorde arealene for rikets bygder angitt i dekar:

År.	Korn, erter og bønner dyrket til modning.	Poteter.	Andre åker-vekster og brakk.	I alt åpen åker.
1907.	1 721 690	409 153	332 517	2 463 360
1917.	1 802 076	457 978	208 652	2 468 706
1918.	2 482 048	527 755	216 725	3 226 528
1923.	1 841 576	462 992	316 128	2 620 696

Tallene for 1918 betegner maksimum for åpen åker og spesielt korn-dyrkningens størrelse her i landet. Det er tvangsdyrkningens og i det hele krisetidens vanskeligjorte tilgang på korn og mel som gir sig utslag i disse tall. Man kunde ikke vente at korndyrkningen skulle holde seg på samme høide etter tvangsdyrkningens ophør, og etterat adgangen til å få kjøpt korn og mel igjen var blitt likeså lett som tidligere. Nedgangen må antas å ha foregått forholdsvis sterkest i de første år etter 1918. Allerede de skjønnsmessige oppgaver for 1920 viser en nedgang på 15.8 pct. fra 1918. Den vesentligste del av minskingen for perioden 1918—1923, som utgjør 25.8 pct., må således ha funnet sted i de to første år etter tvangsdyrkningens ophør.

Tross den ikke ubetydelige nedgang i korndyrkningen og åpen åker i det hele tatt viser dog tallene for 1923 at korndyrkningen fremdeles er noget større enn før krigen, likeså dyrkning av poteter og andre åkervekster.

Hvad de enkelte kulturer angår, så er areal hvete minsket i perioden 1918—1923 for rikets bygder med 63 400 dekar eller 38.5 pct., rug 38 400 dekar eller 26.0 pct., b y g g 129 500 dekar eller 20.6 pct., h a v r e 350 100 dekar eller 25.3 pct., bland korn 38 200 dekar eller 32.1 pct., erter og bønner 20 800 dekar eller 56.3 pct., tilsammen for korn, erter og bønner til modning en nedgang på 640 500 dekar eller 25.8 pct. Det til poteter anvendte areal er minsket med 64 800 dekar eller 12.3 pct. Førnepe er øket 16 500 dekar eller 21.0 pct. Areal anvendt til kålrot er omrent uforandret, mens grønnfôrarealene er øket 70 500 dekar eller 127.6 pct. Brakkarealene er øket 22 700 dekar eller 67.7 pct., annen åpen åker minsket 9 900 dekar eller 32.3 pct. Samlet areal åpen åker er etter dette gått ned med 605 800 dekar eller 18.8 pct. Kunstig eng utviser sterk stigning, nemlig i alt for rikets bygder 904 800 dekar eller 29.7 pct.

Det samlede areal dyrket jord (haveareal uberegnet) er fra 1918 til 1923 for rikets bygder steget med næsten 300 000 dekar eller 4.8 pct. Disse 300 000 dekar betegner altså nydyrkningen i denne periode forsåvidt det nydyrkede areal allerede er tatt i bruk i tellingsåret.

Det er visse omstendigheter som har bidratt til at korndyrkningen i 1923 er blitt mindre enn gårdbrukerne egentlig ønsket og oprindelig hadde tenkt sig, og enn videre til at visse sædslag innskrenkes til fordel for andre. For det første inntraff høstkulden i 1922 forholdsvis tidlig, så der i store deler av landet ikke blev anledning til å få høstpløjet det sedvanlige areal, hverken av åpen åker eller eng. Fra Østlandet, Oplandene og Trøndelagen berettes herom. Dernæst var våren 1923 sen, kald og regnfull. Tiden for såvel høst- som vårarbeidenes utførelse innskrenkes således. Dette bevirket blandt annet at der oppløyes mindre voll enn vanlig. Den sene og kolde vår 1923 stilte utsiktene for en heldig modning av avgrøden nokså mistrøstig. For det meste av landet måtte man frykte at de kulturer som

senest modnes ikke vilde lykkes. En følge herav var at havre til modning i nogen grad erstattedes av bygg og grønnfôr; vårvete, vårrug, erter og bønner likeså.

Frykten for at korn og belgsæd ikke vilde gå frem til full modenhet viste sig dessverre vel begrunnet. Været utover sommeren og høsten var fortsatt ugunstig; navnlig manglet den til sædens fulle vekst og modning fornødne varme. Havre sådd til modning blev høstet grønn over store deler av landet. Hvor store arealer dette gjelder har man ikke opgaver over. Imidlertid er ikke på langt nær all denne grønnhøstede havre i opgavene opført blandt grønnfôrarealene. Visstnok er i sin almindelighed på de enkelte gårders skjemaer foretatt sådan overflytning; men ved jordstyrenes skjønnsmessige ansettelse av endringsprocentene mellem 1918 og 1923 er i regelen alt hvad der er sådd til modning også anført som sådant, uansett høstens unormale utfall. Det fremgår da også av tallene for grønnfôrarealer at kun en liten del av den grønnhøstede havre kan være tatt med her. Stigningen, fra 55 200 til 125 700 dekar, er ikke så meget over den stigning som man normalt måtte vente fra minimummet i 1918. Allerede i 1907 utgjorde grønnfôrarealet 136 900 dekar, altså noget mere enn i 1923; men den gang var jo til gjengjeld korndyrkningen noget mindre enn nu.

De mindre heldige vegetasjonsforhold har altså bidratt til at tallene for 1923 viser litt mindre av åpen åker enn det under heldigere omstendigheter ville ha vært tilfellet, samt at belgvekster, havre til modning, hvete og vårrug er innskrenket litt til fordel for bygg og grønnfôr. På Vestlandet og delvis i Trøndelagen, særlig de høiereleggende bygder, har man hatt tre dårlige år på rad hvor kornavlen angår; navnlig er modningen blitt mislig, og det påstås fra mange bygder at disse ueheldige omstendigheter har bidratt til å minske kornavlen. Til dels har der manglet godt såkorn. Fra forskjellige steder på Vestlandet nevnes at den vanskelige tilgang på arbeidere og de høie arbeidspriser har bidratt til innskrenkning av kornavlen og åpen åker i det hele tatt.

Hvad de enkelte kulturer angår stiller resultatet sig for rikets bygder, sammenholdt med tidligere tellingers, således som vist i tabellen på side 8.

Det samlede areal åpen åker (brakk uberegnet) var i 1918 35.64 pct. høiere enn i 1907, i 1920 var overskuddet sunket til 14.19 og i 1923 til 8.94 pct. Blandt de enkelte kulturer står hvete, bygg og blandkorn betraktelig høiere enn i 1907, poteter står også nokså høit, mens rug og havre står lavere enn i 1907.

Ser man hen til de enkelte distrikter, viser det sig at den utvikling som tallene for riket gir uttrykk for gjenfinnes i sine hovedtrekk overalt, om enn distriktene utviser flere bemerkelsesverdige divergenser.

På side 9 meddeles en tabell som viser de enkelte landsdelers dyrkede arealer i 1918 og 1923 samt endringene i løpet av denne periode, både absolutt og relativt.

År.	Hvete.	Rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Poteter.	Annен tilsådd åker.	I alt tilsådd åpen åker.
	Km. ²	Km. ²
1907.	49.94	149.80	358.60	1 060.26	61.50	409.15	264.73	2 353.98
1917.	86.64	107.91	473.97	1 028.77	83.53	457.98	173.04	2 411.84
1918.	164.58	147.65	630.43	1 383.51	118.94	527.76	220.16	3 193.03
1920.	97.57	117.26	521.12	1 186.82	86.66	497.83	180.73	2 687.99
1923.	101.20	109.23	500.90	1 083.39	80.73	462.99	276.08	2 564.52
Relative tall, 1907 = 100.								
1907.	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
1917.	173.49	72.04	132.17	97.03	135.82	111.93	65.36	102.46
1918.	329.56	98.56	175.80	130.48	193.40	128.99	83.16	135.64
1920.	195.37	78.28	145.32	111.93	140.91	121.67	68.27	114.19
1923.	202.64	72.92	139.68	97.47	131.27	113.16	104.29	108.94
Åkerarealets procentvise fordeling:								
1907.	2.12	6.36	15.23	45.04	2.61	17.38	11.26	100.00
1917.	3.59	4.47	19.66	42.66	3.46	18.99	7.17	100.00
1918.	5.15	4.62	19.74	43.33	3.73	16.53	6.90	100.00
1920.	3.63	4.36	19.39	44.15	3.22	18.53	6.72	100.00
1923.	3.95	4.26	19.53	40.30	3.15	18.05	10.76	100.00

Da der innen hver av de enkelte landsdeler forekommer til dels meget forskjelligartede distrikter, vil det være ønskelig til en full forståelse å foreta beregningen for mindre distrikter.

Den fylkesvise tabell på side 10 er utarbeidet i den hensikt.

Korn og belgvekster dyrket til modning er overalt gått sterkt tilbake, for rikets bygder tilsammen 640 472 dekar eller 25.8 pct. Alle de herunder hørende kulturer utviser nedgang: vårvete 38.3 pct., høsthvete 47.7, vårrug 54.4, høstrug 12.2, bygg 20.6, havre 25.3, blandkorn 32.1, erter og bønner 56.3 pct.

Det er i det hele tatt de mest ømfindtlige av kornsortene samt belgvekster som utviser den største relative tilbakegang, planter som trenger forholdsvis lang tid for å nå frem til modning. Under brødkornmangelen i krisetiden blev dyrkningen av den slags vekster sterkt utvidet; nu blir de til gjengjeld som de minst årsikre, de mest hasardiøse kulturer sterkest innskrenket. De mindre heldige temperaturforhold siste år og delvis de to foregående har som nevnt bidratt til å sette større fart i denne utvikling.

Korn og belgvekster til modning er for landsdelene gått ned fra 22.0 pct. for Oplandene til 32.3 for Vestlandet. Nord-Norge står i en særstilling med 42.3 pct. nedgang. Blandt fylkene har Buskerud holdt sin

*Arealets fordeling landsdelsvis i 1918 og 1923 samt endringene i absolutte
og relative tall (økning +, minskning -).*

Landsdeler.	Korn, erter og bønner til modning.	Poteter.	Annен åpen åker.	I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket jord.
Østlandet . . { 1918	1 045 244	161 619	93 167	1 300 030	1 113 287	2 413 317
1923	803 311	139 857	124 529	1 067 697	1 396 051	2 463 748
Differanse i dekar . . ÷ 241 933	÷ 21 762	+ 31 362	- 232 833	+ 282 764	+ 50 431	
- - pct. . . ÷ 23.15	÷ 18.47	+ 33.66	÷ 17.87	+ 25.40	+ 2.09	
Oplandene . . { 1918	560 877	100 484	47 988	709 849	470 817	1 180 166
1923	437 251	87 279	95 025	619 555	610 984	1 230 539
Differanse i dekar . . ÷ 123 626	÷ 13 205	+ 47 037	÷ 89 794	+ 140 167	+ 50 373	
- - pct. . . ÷ 22.04	÷ 18.14	+ 98.02	÷ 12.66	+ 29.77	+ 4.27	
Sørlandet . . { 1918	176 992	57 042	14 865	248 899	277 925	526 824
1923	125 785	46 163	19 451	191 399	366 117	557 516
Differanse i dekar . . ÷ 51 207	÷ 10 879	+ 4 586	÷ 57 500	+ 88 192	+ 30 692	
- - pct. . . ÷ 28.93	÷ 19.07	+ 30.85	÷ 23.10	+ 31.73	+ 5.83	
Vestlandet . . { 1918	231 584	88 265	23 299	343 148	276 281	619 429
1923	156 683	84 174	29 221	270 078	413 366	683 444
Differanse i dekar . . ÷ 74 901	÷ 4 091	+ 5 922	÷ 73 070	+ 137 085	+ 64 015	
- - pct. . . ÷ 32.34	÷ 4.64	+ 25.42	÷ 21.29	+ 49.62	+ 10.34	
Trøndelagen . . { 1918	401 070	79 454	27 827	508 351	737 034	1 245 385
1923	280 274	69 058	32 637	381 969	926 830	1 308 799
Differanse i dekar . . ÷ 120 796	÷ 10 396	+ 4 810	÷ 126 382	+ 189 796	+ 63 414	
- - pct. . . ÷ 30.12	÷ 18.08	+ 17.29	÷ 24.86	+ 25.75	+ 5.09	
Nord-Norge . . { 1918	66 281	40 891	9 579	116 751	171 897	288 648
1923	38 272	36 461	15 265	89 998	238 683	328 681
Differanse i dekar . . ÷ 28 009	÷ 4 430	+ 5 686	÷ 26 753	+ 66 786	+ 40 033	
- - pct. . . ÷ 42.26	÷ 10.83	+ 59.36	÷ 22.91	+ 38.85	+ 13.87	
Rikets bygder { 1918	2 482 048	527 755	216 725	3 226 528	3 047 241	6 273 769
1923	1 841 576	462 992	316 128	2 620 696	3 952 031	6 572 727
Differanse i dekar . . ÷ 640 472	÷ 64 763	+ 99 403	÷ 605 832	+ 904 790	+ 298 958	
- - pct. . . ÷ 25.80	÷ 12.27	+ 45.87	÷ 18.78	+ 29.69	+ 4.77	

*Endringene i arealet fra 1918 til 1923 angitt i dekar og procent
(økning +, minskning -).*

Bygdene fylkesvis.	Korn, erter og bønner til modning.	Poteter	Annен åpen åker.	I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket jord.
Østfold . .	{ dekar ÷ 69 750 ÷ 8 161 + 16 332 ÷ 61 579 + 72 643 + 11 064 pct. ÷ 23.05 ÷ 19.35 + 50.12 ÷ 16.32 + 20.92 + 1.53					
Akershus . .	{ dekar ÷ 97 501 ÷ 6 915 + 6 006 ÷ 98 410 + 112 072 + 13 662 pct. ÷ 24.88 ÷ 11.88 + 17.06 ÷ 20.28 + 34.97 + 1.70					
Hedmark . .	{ dekar ÷ 68 602 ÷ 8 351 + 35 766 ÷ 41 187 + 74 108 + 32 921 pct. ÷ 22.77 ÷ 15.42 + 136.10 ÷ 10.79 + 27.81 + 5.08					
Opland . .	{ dekar ÷ 55 024 ÷ 4 854 + 11 271 ÷ 48 607 + 66 059 + 17 452 pct. ÷ 21.19 ÷ 10.48 + 51.92 ÷ 14.84 + 32.33 + 3.28					
Buskerud . .	{ dekar ÷ 29 240 ÷ 4 486 + 5 697 ÷ 28 029 + 38 198 + 10 169 pct. ÷ 17.65 ÷ 15.28 + 46.48 ÷ 13.52 + 18.18 + 2.44					
Vestfold . .	{ dekar ÷ 45 442 ÷ 2 200 + 3 327 ÷ 44 315 + 59 851 + 15 536 pct. ÷ 24.56 ÷ 6.90 + 25.35 ÷ 19.27 + 25.43 + 3.34					
Telemark . .	{ dekar ÷ 25 341 ÷ 4 873 + 3 837 ÷ 26 377 + 34 102 + 7 725 pct. ÷ 28.08 ÷ 20.79 + 41.32 ÷ 20.45 + 27.50 + 3.13					
Aust-Agder . .	{ dekar ÷ 9 782 ÷ 2 871 + 846 ÷ 11 807 + 19 096 + 7 289 pct. ÷ 26.29 ÷ 17.38 + 33.58 ÷ 20.99 + 30.04 + 6.08					
Vest-Agder. .	{ dekar ÷ 16 084 ÷ 3 135 ÷ 97 ÷ 19 316 + 34 994 + 15 678 pct. ÷ 32.47 ÷ 18.35 ÷ 3.17 ÷ 13.84 + 38.73 + 9.80					
Rogaland . .	{ dekar ÷ 33 865 + 1 027 + 1 559 ÷ 31 279 + 63 540 + 32 261 pct. ÷ 26.28 + 3.15 + 8.28 ÷ 17.35 + 50.83 + 10.57					
Hordaland . .	{ dekar ÷ 21 216 ÷ 2 863 + 2 089 ÷ 21 990 + 38 623 + 16 633 pct. ÷ 41.80 ÷ 8.91 + 77.57 ÷ 25.69 + 44.72 + 9.67					
Sogn og Fjordane . .	{ dekar ÷ 19 820 ÷ 2 255 + 2 274 ÷ 19 801 + 34 922 + 15 121 pct. ÷ 38.13 ÷ 9.59 + 128.26 ÷ 25.63 + 53.81 + 10.61					
Møre. . . .	{ dekar ÷ 29 146 ÷ 3 136 + 1 263 ÷ 31 019 + 52 571 + 21 552 pct. ÷ 31.81 ÷ 12.53 + 53.63 ÷ 26.07 + 37.84 + 8.36					
Sør- Trøndelag . .	{ dekar ÷ 43 355 ÷ 2 757 + 1 425 ÷ 44 687 + 67 167 + 22 480 pct. ÷ 33.92 ÷ 12.79 + 18.84 ÷ 28.47 + 21.13 + 4.73					
Nord- Trøndelag . .	{ dekar ÷ 48 295 ÷ 4 503 + 2 122 ÷ 50 676 + 70 058 + 19 382 pct. ÷ 26.59 ÷ 13.70 + 11.85 ÷ 21.81 + 25.01 + 3.78					
Nordland . .	{ dekar ÷ 21 843 ÷ 2 924 + 3 602 ÷ 21 165 + 47 605 + 26 440 pct. ÷ 40.32 ÷ 10.40 + 103.66 ÷ 24.68 + 37.36 + 12.38					
Troms . . .	{ dekar ÷ 6 159 ÷ 1 381 + 2 102 ÷ 5 438 + 17 193 + 11 755 pct. ÷ 50.91 ÷ 12.00 + 41.97 ÷ 19.01 + 44.68 + 17.52					
Finnmark . .	{ dekar ÷ 7 ÷ 125 ÷ 18 ÷ 150 + 1 988 + 1 838 pct. ÷ 100.00 ÷ 9.91 ÷ 1.64 ÷ 6.35 + 33 10 + 21.96					

korndyrkning best vedlike; her utgjorde nedgangen kun 17.7 pct.; dernæst kommer Opland med 21.2, Hedmark 22.8, Østfold 23.0 pct. nedgang.

I det hele viser det sig at korndyrkningen, som rimelig kan være, har holdt sig best opp i de distrikter som har de beste naturlige betingelser for denne produksjon.

Potetavlen er gått tilbake, for rikets bygder gjennemsnittlig 12.3 pct. For landsdelene veksler nedgangsprosenten fra 4.6 på Vestlandet til 19.1 på Sørlandet. Blandt fylkene står Rogaland best med 3.15 pct. økning, dernæst Vestfold med 6.9 pct. nedgang. Størst tilbakegang utviser Telemark og Østfold med henholdsvis 20.8 og 19.35 pct.

Under «annen åpen åker» er det grønnfør og fôrnepe som dominerer. For denne gruppen er der på de fleste steder en ikke ringe økning i perioden, i alt ca. 100 000 dekar eller 45.9 pct. for rikets bygder. Det er navnlig Oplandene som bevirker slik sterk økning; på denne landsdel faller næsten halvparten av økningen i hele riket; stigningsprosenten utgjør her 98.0. Den vesentligste del falt på Hedmark fylke og skyldtes hovedsakelig grønnfôrarealenes sterke økning.

I alt åpen åker er for rikets bygder i denne periode minsket med 18.8 pct. Nedgangen er relativt minst for Oplandene og Østlandet, hvor den utgjorde henholdsvis 12.7 og 17.9 pct.; for de øvrige landsdeler veksler den fra 21.3 for Vestlandet til 24.9 pct. for Trøndelagen. Blandt fylkene viser Hedmark den minste relative minskning i åpen åker, nemlig 10.8 pct., dernæst Buskerud 13.5 pct. Størst tilbakegang viser Sør-Trøndelag med 28.5 pct., dernæst har Møre 26.1, Hordaland 25.7 og Sogn og Fjordane 25.6 pct.

Procenten av åpen åker (i pct. av det samlede dyrkede areal) utgjør etter nærværende undersøkelse i 1923 for rikets bygder 39.87 mot 51.43 pct. i 1918, 35.75 i 1917 og 33.37 i 1907. Tross nedgangen fra 1918 er der altså fremdeles både absolutt og relativt mer åpen åker enn før krigen.

Det dyrkede areals procentvise fordeling i 1918 og 1923 innen de enkelte landsdeler utgjorde:

Landsdeler.	År.	Korn, erter og bønner.	Poteter.	I øvrig.	I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket jord.
Østlandet	1918	43.32	6.68	3.87	53.87	46.13	100.00
	1923	32.61	5.68	5.05	43.34	56.66	100.00
Oplandene	1918	47.54	8.51	4.06	60.11	39.89	100.00
	1923	35.54	7.09	7.72	50.35	49.65	100.00
Sørlandet	1918	33.60	10.83	2.82	47.25	52.75	100.00
	1923	22.57	8.28	3.48	34.33	65.67	100.00
Vestlandet	1918	37.38	14.25	3.77	55.40	44.60	100.00
	1923	22.91	12.32	4.29	39.52	60.48	100.00
Trøndelagen	1918	32.21	6.38	2.23	40.82	59.18	100.00
	1923	21.41	5.28	2.49	29.18	70.82	100.00
Nord-Norge	1918	22.96	14.17	3.32	40.45	59.55	100.00
	1923	11.64	11.09	4.65	27.38	72.62	100.00
Rikets bygder	1918	39.56	8.41	3.46	51.43	48.57	100.00
	1923	28.02	7.04	4.81	39.87	60.13	100.00

I 1923 var der, som det vil ses, bare én av landsdelene, nemlig Opplandene, som hadde over halvparten av sin dyrkede jord som åpen åker. Bemerkelsesverdig er den lave procent for åpen åker for Trøndelagen, 29.18; det er alene Nord-Norge som står lavere med sine 27.38 pct.

Procenten av åpen åker i de enkelte fylker etter de forskjellige tellinger vil fremgå av nedenstående sammenstilling:

Bygdene fylkesvis.	Procent åpen åker.			
	1907.	1917.	1918.	1923.
Østfold	35.95	38.14	52.08	42.93
Akershus	39.16	40.63	60.23	47.21
Hedmark	43.88	43.59	58.89	49.99
Oppland	47.02	46.74	61.59	50.79
Buskerud	32.03	33.21	49.66	41.92
Vestfold	30.87	32.75	49.42	38.61
Telemark	28.32	31.31	49.79	37.93
Aust-Agder	25.09	30.21	46.94	34.97
Vest-Agder	23.31	28.79	48.54	28.66
Rogaland	31.74	37.40	59.05	44.14
Hordaland	31.44	36.27	49.78	33.73
Sogn og Fjordane . .	37.52	40.86	54.35	36.54
Møre	27.43	30.66	46.13	31.48
Sør-Trøndelag . . .	17.07	19.89	33.05	22.57
Nord-Trøndelag . . .	27.63	32.15	45.34	34.16
Nordland	27.85	31.33	40.23	26.96
Troms	28.06	31.03	42.65	29.39
Finnmark	22.74	21.55	28.25	21.69
Rikets bygder . . .	33.37	35.75	51.43	39.87

Viser den åpne åker tilbakegang i perioden 1918—1923, så er det motsatte tilfelle med dyrket eng. Økningen i sistnevnte arealer utgjør så meget som den åpne åkers minskning tillagt nydyrkningen i perioden. For rikets bygder andrar dette til 904 790 dekar eller 29.69 pct. Den relative stigning i engarealene er gjennemgående størst for de distrikter hvor der er forholdsvis lite dyrket eng. Størst er den for Vestlandet med 49.62 pct., dernæst kommer Nord-Norge med 38.85 pct. og Sørlandet med 31.73 pct. Blandt fylkene kommer Sogn og Fjordane øverst med 53.81 pct. og Rogaland med 50.83 pct. Minst økning i dyrket eng utviser Buskerud med 18.18 pct. og Østfold med 20.92 pct.

Stigningen i samlet areal dyrket jord betegner nydyrkningen i perioden 1918—1923. Opgavene over nydyrkningen er meddelt av jordstyrrene og omfatter hvad der er opdyrket såvel med som uten statsbidrag. Mange jordstyrer har dog undlatt å avgive slik oppgave; for deres distrikter er da arealet skjønnsmessig ansatt med veiledning i Landbruksdepartementets oppgaver over samme gjenstand.

Den relative nydyrkning er gjennemgående størst i de distrikter som tidligere har hatt minst dyrket jord. Øverst kommer Nord-Norge med 13.87 pct. nydyrket, dernæst har Vestlandet 10.34, så er der et langt sprang til Sørlandet med 5.83 og Trøndelagen med 5.09 pct.

B. Husdyrholdet.

Skjemaet for innhentelse av disse oppgaver er det samme som anvendtes ved rasjoneringstellingen 1918, hvilket er noget mindre spesifisert enn tilfellet har vært ved de almindelige landbrukstellingen.

Sammenholdt med de nærmest foregående tellingers resultater utgjorde besetningenes størrelse i rikets bygder:

	Hester.	Storfe.	Svin.	Sauer.	Geiter.	Bereg. kyr.	Fjærfe.
30/9 1907 . . .	163 621	1 087 918	307 165	1 390 421	295 767	1 849 774	1 411 101
30/9 1917 . . .	202 365	1 149 526	237 921	1 294 906	238 641	1 928 808	1 883 718
20/6 1918 . . .	210 778	1 045 938	207 119	1 400 034	235 291	1 843 607	1 676 320
20/6 1923 . . .	193 157	1 131 120	237 302	1 525 281	241 753	1 930 591	2 638 418
Relative tall, 1907 = 100.							
1907	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
1917	123.68	105.66	77.46	93.13	80.69	104.27	133.49
1918	128.82	96.14	67.43	100.69	79.55	99.67	118.80
1923	118.05	103.97	77.26	109.70	81.74	104.97	186.98
Husdyrholdets prosentvisе fordeling (etter antallet av hvert slag).							
1907	5.04	33.53	9.47	42.85	9.11	100.00	
1917	6.48	36.80	7.62	41.46	7.64	100.00	
1918	6.80	33.75	6.68	45.18	7.59	100.00	
1923	5.80	33.98	7.13	45.83	7.26	100.00	
Tilsammen.							

Sammenlignet med 1907 er hesteantallet steget med 18 pct., storfe med næsten 4 pct., sauene med 9.7 pct., geiter er gått ned 18.3 pct. og svin likeledes med 22.7 pct. Samtlige nevnte husdyrslag redusert til beregnede kyr (etter forholdet: 1 storfe = $\frac{1}{2}$ hest, 6 sauere eller geiter, 2 svin) viser en stigning av 4.4 pct.

Husdyrbesetningene er større nu enn nogensinne tidligere, men forskjellen er jo ganske ubetydelig mellom 1917 og 1923.

Husdyrbestandens relative sammensetning har endret seg litt siden 1907; hester, storfe og sauere utgjør nu en større del av husdyrbestanden enn tidligere; det motsatte er tilfellet med svin og geiter.

Til belysning av utviklingen i de enkelte distrikter hitsettes en tabell (side 14—15) som viser økningen (+) eller minskningen (−) absolutt og relativt av de forskjellige husdyrslag landsdeelsvis.

Landsdeler.	Hester.			Storfe.		
	Over 3 år.	Under 3 år.	Samlet antall.	Melkekryr.	Annet storfe.	Samlet antall.
Østlandet . . { 1918	48 807	12 141	60 948	151 474	79 160	230 634
1923	50 484	5 300	55 784	163 023	83 644	246 667
Differanse i antall . .	+ 1 677	- 6 841	- 5 164	+ 11 549	+ 4 484	+ 16 033
- - pct. . .	+ 3.43	- 56.34	- 8.47	+ 7.62	+ 5.66	+ 6.95
Oplandene . . { 1918	30 569	9 909	40 478	133 040	69 384	202 374
1923	31 516	5 474	36 990	141 619	69 494	211 113
Differanse i antall . .	+ 947	- 4 435	- 3 488	+ 8 579	+ 160	+ 8 739
- - pct. . .	+ 3.10	- 44.75	- 8.62	+ 6.45	+ 0.28	+ 4.32
Sørlandet . . { 1918	14 767	2 464	17 231	66 725	29 077	95 802
1923	14 788	1 432	16 220	72 565	28 499	101 064
Differanse i antall . .	+ 21	- 1 032	- 1 011	+ 5 840	- 578	+ 5 262
- - pct. . .	+ 0.14	- 41.88	- 5.86	+ 8.75	- 1.99	+ 5.49
Vestlandet . . { 1918	26 374	11 760	38 184	143 543	58 900	202 443
1923	27 958	5 056	33 014	157 466	66 963	224 429
Differanse i antall . .	+ 1 584	- 6 704	- 5 120	+ 13 923	+ 8 063	+ 21 986
- - pct. . .	+ 6.01	- 57.01	- 13.43	+ 9.70	+ 13.69	+ 10.86
Trøndelagen . . { 1918	28 796	9 846	38 642	137 338	66 878	204 216
1923	31 045	4 996	36 041	146 697	69 674	216 371
Differanse i antall . .	+ 2 2.9	- 4 850	- 2 601	+ 9 359	+ 2 796	+ 12 155
- - pct. . .	+ 7.81	- 49.26	- 6.73	+ 6.81	+ 4.18	+ 5.95
Nord-Norge . . { 1918	13 109	2 236	15 345	85 044	25 425	110 469
1923	13 822	1 286	15 108	94 822	36 654	131 476
Differanse i antall . .	+ 713	- 950	- 287	+ 9 778	+ 11 229	+ 21 007
- - pct. . .	+ 5.44	- 42.09	- 1.54	+ 11.50	+ 44.16	+ 19.02
Rikets bygder { 1918	162 422	48 356	210 778	717 164	328 774	1 045 938
1923	169 613	23 544	193 157	776 192	354 928	1 131 120
Differanse i antall . .	+ 7 191	- 24 812	- 17 621	+ 59 028	+ 26 154	+ 85 182
- - pct. . .	+ 4.43	- 51.31	- 8.36	+ 8.23	+ 7.96	+ 8.14

Svin.			Sauer.	Geiter.	Beregnet storfe.	Fjærfe.
Avlssvin.	Andre svin.	Samlet antall.				
9 413	61 348	70 761	59 639	9 350	399 408	593 927
10 657	68 961	79 618	63 000	9 850	410 185	828 767
+ 1 244	+ 7 613	+ 8 857	+ 3 361	+ 500	+ 10 777	+ 234 840
+ 13.22	+ 12.41	+ 12.52	+ 5.64	+ 5.35	+ 2.70	+ 39.54
10 298	49 888	60 186	147 641	45 237	345 569	248 035
11 374	57 341	68 715	157 717	47 067	353 580	334 620
+ 1 076	+ 7 453	+ 8 529	+ 10 076	+ 1 830	+ 8 011	+ 86 585
+ 10.44	+ 14.93	+ 14.17	+ 6.82	+ 4.05	+ 2.32	+ 34.91
2 970	17 432	20 402	92 920	9 428	157 522	156 757
3 109	20 281	23 390	99 386	9 886	163 410	290 057
+ 139	+ 2 849	+ 2 988	+ 6 466	+ 458	+ 5 888	+ 183 800
+ 4.68	+ 16.34	+ 14.65	+ 6.96	+ 4.86	+ 3.74	+ 85.04
4 423	22 077	26 500	621 722	87 664	410 192	283 910
4 919	28 677	33 596	680 807	87 622	435 326	630 087
+ 496	+ 6 600	+ 7 096	+ 59 085	÷ 42	+ 25 134	+ 346 177
+ 11.21	+ 29.89	+ 26.78	+ 9.50	÷ 0.05	+ 6.13	+ 121.93
3 898	22 955	26 853	301 952	47 669	353 196	310 164
3 745	25 486	29 231	322 574	45 868	364 475	415 840
÷ 153	+ 2 531	+ 2 378	+ 20 622	÷ 1 801	+ 11 279	+ 105 676
÷ 3.93	+ 11.02	+ 8.86	+ 6.83	÷ 3.78	+ 3.19	+ 34.07
363	2 054	2 417	176 160	35 943	177 717	88 527
278	2 474	2 752	201 797	41 460	203 611	139 047
÷ 85	+ 420	+ 335	+ 25 637	+ 5 517	+ 25 894	+ 55 520
÷ 23.42	+ 20.44	+ 18.86	+ 14.55	+ 15.35	+ 14.57	+ 66.47
31 365	175 754	207 119	1 400 034	235 291	1 843 607	1 676 320
34 082	203 220	237 302	1 525 281	241 753	1 930 587	2 638 418
+ 2 717	+ 27 466	+ 30 183	+ 125 247	+ 6 462	+ 86 983	+ 962 098
+ 8.66	+ 15.63	+ 14.57	+ 8.94	+ 2.74	+ 4.72	+ 57 39

Det samlede kreaturhold redusert til beregnede kyr er relativt øket nokså jevnt for Østlandet, Oplandene, Sørlandet og Trøndelagen, nemlig fra 2.82 til 3.74 pct.; adskillig sterkere er økningen for Vestlandet, hvor den utgjør 6.13 pct., og størst for Nord-Norge med 14.57 pct. Denne siste landsdel står best både hvad hester, storfe og småfe angår, mens økningen i svineholdet her er litt under middels. Mest veier i denne forbindelse storfeet, hvis økning for Nord-Norge utgjør over $\frac{4}{5}$ av samlet økning i kreaturstyrken. Under storfeet er det i Nord-Norge igjen «annet storfe» som er øket mest, nemlig hele 44.16 pct. En del av denne sist økning er kun regnskapsmessig, idet oppgavene for 1918 i dette tilfelle visstnok er litt for lave. Det opplyses ialfall for enkelte bygder at «sommerkalver», som man her bruker å sette på tidlig om våren eller sist på vinteren, og som slaktes om høsten, neppe er tatt med i 1918. Hertil kommer at tallet på ungfe var særlig stort i 1923 på grunn av stor fôravl.

Hesteantallet er for rikets bygder gått ned med 17 621 stykker eller 8.36 pct. Tilbakegangen faller utelukkende på klassen under 3 år. Klassen for voksne hester er i alle landsdeler øket, mest for Vestlandet og Trøndelagen, ganske ubetydelig for Sørlandet. Klassen under 3 år er overalt gått sterkt tilbake, fra 41.88 pct. på Sørlandet til 57.01 pct. på Vestlandet, gjennomsnittlig for rikets bygder 51.31 pct. nedgang. Fra 1918 til 1923 er altså unghestenes antall minsket til under halvparten.

Til belysning av hvorledes opdrettet, således som dette kommer til syn gjennom unghestenes relative antall, har stillet sig landsdelsvis for 1907, 1918 og 1923 hitsettes nedenstående sammenstilling.

Landsdeler.	Hester under 3 år.			Hester over 3 år.		
	1907.	1918.	1923.	1907.	1918.	1923.
Østlandet	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Østlandet	10.98	19.92	9.50	89.02	80.08	90.50
Oplandene	18.93	24.48	14.80	81.07	75.52	85.20
Sørlandet	9.21	14.30	8.83	90.79	85.70	91.17
Vestlandet	23.77	30.84	15.31	76.23	69.16	84.69
Trøndelagen	20.94	25.48	13.86	79.06	74.52	86.14
Nord-Norge	12.09	14.57	8.51	87.91	85.43	91.49
Rikets bygder	16.54	22.94	12.19	83.46	77.06	87.81

Mens tallene for 1907 betegner et nogenlunde normalt mengdeforhold mellom unghester og voksne, så betegner til gjengjeld tallene for 1918 et usedvanlig stort opdrett, det største som er konstatert siden 1875, da den første undersøkelse på dette område istandbragtes hertillands. I årene etter 1918 skjer der en voldsom nedgang i unghestenes antall, slik at tallene for

1923 betegner det laveste relative antall unghester som siden 1875 er konstatert. Der er dog ett tellingsår som kommer temmelig nær hvad angår minimalt opdrett, nemlig 1890, da procenten for unghester var 12.92. Forholdsvis stort opdrett var det derimot i 1875 og 1900 med henholdsvis 21.6 og 21.67 pct. unghester.

Disse forskynninger i antall unghester og voksne må vesentlig tilskrives de vekslende prisers innflydelse på tillegget og handelsomsetningen. Fallende priser ledsages også som regel av vanskeliggjort avsetning og forhøier der ved prisfallets virkninger på opdrettet. Dette siste har nettop vært tilfellet i den siste tid. Fra flere distrikter klages over at unghestene har vært omtrent uselgelige. Under disse omstendigheter er en hel del forholdsvis gode dyr nedslaktet, for dog å skaffe nogen anvendelse for unghestene, mens disse kun delvis er erstattet gjennem nytt tillegg. Det er sannsynlig at bestanden av voksne hester nu gjennemgående består av yngre dyr enn tidligere. Hvis dette er tilfelle, vil det være mindre skadelig om den nuværende avl av hester er svært liten.

Hesteopdrettet er størst på Vestlandet, Oplandene og i Trøndelagen. Blandt disse tre landsdeler må Oplandene fremheves som det distrikt hvor opdrettet i perioden 1918—1923 har holdt sig best vedlike, skjønt også her nedgangen har vært stor. Innen dette distrikt har Sør-Østerdal og Sør-Gudbrandsdal holdt sitt opdrett best vedlike. De fylker som i 1923 hadde forholdsvis flest unghester var Sogn og Fjordane med 20.91 pct. unghester, Opland med 17.44 pct. og Rogaland med 15.11 pct.

Storfeet er øket med 85 200 stykker eller 8.14 pct. fra 1918 til 1923; herav faller 59 000 på melkekyr, 26 200 på annet storfe. Melkekryrenes relative antall av samtlige storfe utgjorde i 1917 66.45 pct., i 1918 68.57 pct. og i 1923 68.62 pct. For de enkelte distrikter viser dog forholdet sig mindre stabilt, f. eks. på Sørlandet, hvor melkekryrene er øket 8.75 pct., men annet storfe avtatt 1.99 pct., i Nord-Norge, hvor melkekyr er øket 11.5 pct., men annet storfe 44.16 pct.

Det samlede antall storfe er øket mest i Nord-Norge, noget der, som nevnt, delvis kun er regnskapsmessig og beror på feil i opgavene for 1918. Blandt fylkene kommer Nordland øverst med 21.9 pct. økning for storfeet, dernæst har Rogaland 17.3 pct. Minst var økningen i Telemark, hvor den utgjorde 0.31 pct., og i Buskerud med 1.0 pct.

Mens det i perioden 1907—1917 i det hele var de beste jordbruksdistrikter som oppiste den største stigning i storfetall, er nærmest det motsatte tilfellet i perioden 1918—1923, idet gjennemgående de dårligste jordbruksdistrikter oppiser størst stigning.

Det samlede antall svin er øket 30 200, svarende til 14.57 pct. Blandt distriktsene viser Vestlandet særlig sterkt økning, hele 26.78 pct.; i Trøndelagen var den særlig lav, ikke mere enn 8.86 pct. Tross stigningen er svineholdet fremdeles lite, hele 22.74 pct. lavere enn i 1907. De enkelte distrikter stiller

sig i denne henseende meget forskjellig. Mens således Oplandenes svinebestand i 1923 kun var 10.01 pct. lavere enn i 1907, var den for Østlandet 15.64 pct. lavere, for Sørlandet 19.83, for Vestlandet 28.53, for Trøndelagen 44.0 og for Nord-Norge hele 65.8 pct. lavere enn i 1907. Det er, som rimelig kan være, de for svineavl mest velskikkede distrikter som har holdt denne bedrift best oppe.

For perioden 1918—1923 inntar blandt fylkene Rogaland en fremskutt plass med 83.33 pct. økning i sitt svinehold; der er så et langt sprang til det næste i rekken, Vest-Agder med 35.86 pct. Buskerud, Troms og Finnmark viser nedgang i svinehold. Blandt fogderiene står Jæren og Dalene øverst med 98.46 pct. stigning, dernæst Lista med 60.59 pct., Ryfylke med 58.44 pct. samt Aker og Follo med 50.17 pct. stigning. Avlssvinene økte forholdsvis kun halvten så meget som «andre svin». Forholdet veksler dog meget fra distrikt til annet, og man får et inntrykk av at usikkerhet i klassifikasjonen har bidratt til å øke disse divergenser.

Saueantallet er for rikets bygder i perioden 1918—1923 øket med 125 247 eller 8.94 pct. Denne økning er beregnet etter de korrigerte tall for 1918, hvorefter der for dette tellingsår er gjort et tillegg av henved 195 000 stykker, som representerer de lam som ved tellingen feilaktig blev utelatt. Sauebestanden i rikets bygder er nu 9.7 pct. større enn i 1907. Man må helt tilbake til 1875 for å finne en større sauebestand. Størst var for resten denne i 1865 med 1.7 mill. stykker. Blandt landsdelene har i perioden 1918—1923 stigningen vært forholdsvis størst for Nord-Norge, hvor den utgjorde 14.55 pct., dernæst har Vestlandet 9.5; Østlandet har den minste økning, 5.64 pct. Det er Vestlandet som veier aller mest i denne henseende, idet saueholdet her i 1923 utgjorde 44.63 pct.; dernæst har Trøndelagen 21.15 pct.; tilsammen har altså disse to landsdeler $\frac{2}{3}$ av landets sauebestand.

Geitene er for rikets bygder øket med 6462 eller 2.74 pct. Denne økning er beregnet etter de korrigerte tall for 1918, hvorefter der er gjort et tillegg av vel 34 000 stykker som erstatning for de kje som ved tellingen dette år i mange distrikter blev utelatt.

Geiteholdet er dog fremdeles vel 18 pct. mindre enn i 1907. Vestlandet, som i geitehold veier mest blandt landsdelene, viser en mindre nedgang i antall for perioden 1918—1923, likeså Trøndelagen, som også har nokså stort geitehold. Derimot viser Oplandene, som kommer næst Vestlandet i geitehold, en stigning på vel 4 pct.

Antall fjærfe er steget overordentlig sterkt, nemlig med 962 098 stykker, svarende til 57.39 pct. Fjærfebestanden er nu 86.98 pct. større enn i 1907. Blandt landsdelene utviser Vestlandet den største stigning i perioden 1918—1923, nemlig 121.93 pct., dernæst kommer Sørlandet med 85.04 pct. og Nord-Norge med 66.47 pct. Blandt fylkene kommer Rogaland og Hordaland øverst med henholdsvis 131.66 og 126.21 pct. stigning.

Økningen i fjærfeholdet sies for den vesentligste del å være inntrådt i løpet av de to siste år.

Det vil være av interesse å sammenholde kreaturbestandens økning med utvidelsen av det dyrkede areal i perioden 1918—1923. Nedenstående sammenstilling vil belyse dette forhold.

	Nydyrkningen i pct. av dyrket areal.	Kreaturbestan- dens økning, pct.
Østlandet	2.09	2.70
Oplandene	4.27	2.32
Sørlandet	5.83	3.74
Vestlandet	10.34	6.13
Trøndelagen	5.09	3.19
Nord-Norge	13.87	14.57
Rikets bygder	4.77	4.72

Den relative nydyrkning og kreaturbesetningenes økning stemmer godt overens for rikets bygder under ett, hvorimot der for de enkelte landsdeler viser sig forskjelligheter. To landsdeler, nemlig Østlandet og Nord-Norge, utviser en relativt større økning i kreaturhold enn i nydyrkning. Å påpeke årsakene til denne undtagelsessstilling er neppe gjørlig med nogen sikkerhet. For Nord-Norge spiller det sikkert inn at årgangene her har vært forholdsvis gode i de år som i denne forbindelse er de bestemmende. Høiavlen, som jo her spiller den langt overveiende rolle i foringen, var over middels både i 1920, 1921 og 1922; særlig var 1921 et utmerket høiår i Nord-Norge. Dette har selvsagt hatt en ikke ringe innflydelse på tilleggets størrelse og vel også på avgangen i besetningene.

For Østlandet var årgangene ikke fullt så gode. Visstnok var høiavlen i 1920 og 1921 over middels, men halmavlen, som her spiller en fremtredende rolle, gav underskudd. For 1922 var høiavlen under middels, mens halmavlen falt litt bedre ut enn på de fleste andre steder i landet. Det er økningen av melkekyrenes antall som her utgjør det vesentligste av den samlede kreaturstyrkes økning. Man tør derfor anta at øket kraftførforbruk har spillet inn for dette distrikt, hvor jo bruk av kraftfør er mer almindelig enn ellers i riket.

Når for de øvrige landsdeler kreaturholdets økning ikke har holdt skritt med nydyrkningen, synes dette rimelig. Nydyrkningen gjelder jo for den langt overveiende del mark som også tidligere har gitt avkastning, vesentlig som høi fra naturlig eng og utslætter. Hertil kommer at den nydyrkede jord hittil neppe i sin almindelighet har gitt fullt utbytte.

Fra flere distrikter fremheves det enn videre som en årsak til at kreaturstyrken ikke har øket i forhold til nydyrkningen og den økede høiavl at der nu jevntover føres bedre enn før, navnlig sammenlignet med 1918.

Det Statistiske Centralbyrå, Kristiania 28 februar 1924.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

Bilag nr. 1.

Rundskrivelse av 16/11 1923 fra det Statistiske Centralbyrå.

Til jordstyret i herred.

Under henvisning til Landbruksdepartementets skrivelse til jordstyret av 16 november skal man meddele:

Man har funnet det ønskelig å skaffe til veie oplysninger om areal-anvendelse og husdyrhold også for de år som ligger mellom de store tiårlige tellinger. Opgavene for de mellemliggende år vil i nogen grad måtte bygges på skjønn av lokalkjente menn, og man antar at jordstyret vil være den institusjon som best kan avgi de oplysninger som ønskes for hver enkelt bygd. Det vil dog være nødvendig å underbygge jordstyrets skjønn med opgaver fra bestemte gårder utvalgt på sådan måte at de samlet såvidt mulig antas å gi et typisk uttrykk for bygdens almindelige arealanvendelse og husdyrhold, slik som denne har utviklet sig fra tiden for optellingen i 1918.

Som sammenligningsgrunnlag anvendes rasjoneringstellingen pr. 20 juni 1918. Opgavene fra de enkelte gårdbrukere ved denne tellingen opbevares i herredets provianteringsråd. Disse opgaver blir nu å overføre til jordstyret for fremtidig anvendelse og opbevaring.

Vedlagte skjema 1 besørger jordstyret utfyldt av minst 10 gårdbrukere. For de større bygder bør antallet økes til 20. Areal og husdyrhold for 1923 oppgis av vedkommende gårdbruker, areal og husdyrhold for samme gård for 1918 påføres av jordstyret etter de opgaver som foreligger for dette års telling. Enkeltskjemaene gis løpenr. fra 1 og oppover. Det må påses noe at der ikke skjer forveksling av gårder.

Husdyrholdet for 1923 oppgis, som man ser av skjemaet, både for 20 juni og 30 september 1923. Pass på at føll, kalver, kje og lam blir tatt med i antallet av hester og storfe, geiter og sauere.

Forat de gårder hvor telling skal foregå tilsammen skal være mest mulig representative for distriktet, bør der telles ved både større og mindre gårder, likesom de forskjellige deler av bygden bør være representert. Der må ikke telles på gårder som siden tellingen 1918 ved kjøp eller salg er blitt forsøket eller forminsket i innmarksareal. Bruk hvor driften i tellingsårene 1918 og 1923 i vesentlig grad har vært basert på försalg bør ikke tas med.

Efterat det i jordstyret er bestemt hvilke gårder der skal telles, vil det formentlig være mest praktisk at jordstyrets medlemmer påtar sig tellingen av nogen gårder, hver i sin krets, og får besørget utfyllingen av tellingskjemaet ved nærvær på hvert sted. De utfylte skjemaer sendes derpå straks til jordstyrets formann.

Fra enkeltskjemaene fører jordstyret opgavene inn på sammendragskjemaet (skjema 2). For husdyrholdet føres bare opgavene pr. 20 juni 1918 og 20 juni 1923. Herefter summeres således at man for de gårder opgavene omfatter får samlet areal og husdyrhold (pr. 20 juni) for 1923 og 1918. Der næst utregnes på grunnlag av disse summer areal og husdyrhold (pr. 20 juni)

i 1923 i pct. av de tilsvarende tall for 1918 (summene for 1923 \times 100 : med summene for 1918). Ved beregningen av procenten for husdyrholdet brukes opgavene for 20 juni 1918 og 20 juni 1923. De således fremkomne procenttall angir altså forholdet mellom areal og husdyrholt i 1923 og i 1918 for de gårder hvorfra der foreligger opgaver. Der ønskes da videre jordstyrets bedømmelse av hvorvidt de herved fremkomne procenttall kan antas å dekke bygdens gjennemsnittsforhold; forandring fra de ved beregning fremkomne tall op eller ned angis i den dertil opsatte rubrikk. Sammendragsskjemaet utferdiges i to eksemplarer, hvorav det ene opbevares i jordstyret, det annet innsendes til det Statistiske Centralbyrå.

Til det Statistiske Centralbyrå sendes enn videre skjemaene for de enkelte gårder.

Da arealopgavene skal benyttes ved beregningen av årets høstutbytte, er det nødvendig at de utfylte skjemaer sendes til det Statistiske Centralbyrå snarest mulig og senest innen 14 dager fra mottagelsen av nærværende skrivelse.

Bilag nr. 2.

Løpenr......

Opgaver for gården..... *gr. nr.*..... *br. nr.*..... *i*..... *herred*..... *fylke.*

Avgitt av.....
(brukerens navn).....
(brukerens adresse).....

I. Arealets fordeling angitt i mål à 10 ar.

Året.	Korn, erter og bønner til modning.								Annen åpen åker.					Eng.	I alt innmark.	
	Vår-hvete.	Høst-hvete.	Vår-rug.	Høst-rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Erter og bønner.	Poteter.	För-nepe.	Kålrot.	Grønn-før.	Brakk.	Annen åpen åker.		
1923																
1918																

II. Husdyrhold.¹⁾

	Hester.			Storfe.			Svin.			Sauer.	Geiter.	Fjærfe.
	Over 3 år.	Under 3 år.	Samlet antall.	Melkekyr.	Annet storfe.	Samlet antall.	Avlssvin.	Andre svin.	Samlet antall.			
30 september 1923. .												
20 juni 1923 . . .												
20 juni 1918 . . .												.

¹⁾ Alle dyr anføres uansett alder.

Tabeller

Tabell 1. Arealet av dyrket

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Åpen							
		Vår-hvete.	Høst-hvete.	Vårrug.	Høst-rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Erter.
Dekar.									
	I. Rikets bygder . . . { 1923	98 914	2 283	22 086	87 146	500 903	1 033 393	80 733	16 118
	1918	160 217	4 367	48 408	99 244	630 434	1 383 508	118 941	36 929
Korn, erter og bønner til modning.									
	II. Bygdene fylkesvis.								
1	Østfold { 1923	15 015	1 773	893	34 023	16 339	160 566	3 723	556
	1918	29 659	1 667	2 495	34 973	18 943	206 139	7 014	1 748
2	Akershus { 1923	9 822	202	406	13 039	69 429	193 560	5 951	1 976
	1918	18 821	513	1 964	16 335	75 167	262 217	10 460	6 409
3	Hedmark { 1923	1 720	5	1 779	12 684	57 734	136 351	17 926	4 453
	1918	3 327	185	3 426	14 374	72 538	178 673	20 040	8 691
4	Opland { 1923	2 142	-	4 901	6 212	94 314	51 073	39 897	6 060
	1918	4 168	146	10 132	6 159	107 452	62 798	56 966	11 802
5	Buskerud { 1923	13 022	20	2 676	5 798	36 211	70 852	6 171	1 712
	1918	17 940	603	4 338	7 942	42 722	78 488	10 478	3 191
6	Vestfold { 1923	27 147	139	6 773	9 419	20 198	71 970	3 380	550
	1918	32 085	352	11 820	8 821	22 125	104 999	3 471	1 345
7	Telemark { 1923	15 260	118	739	2 559	17 568	28 229	175	259
	1918	17 556	442	1 888	3 481	23 302	41 322	863	1 394
8	Aust-Agder { 1923	6 421	5	1 137	661	7 413	11 417	92	282
	1918	8 367	80	2 990	989	9 833	14 081	266	604
9	Vest-Agder. . . . { 1923	4 006	-	1 129	935	2 426	24 652	286	16
	1918	8 025	78	2 730	1 333	3 271	33 588	426	83
10	Rogaland { 1923	2 249	21	284	1 208	13 727	77 527	17	2
	1918	8 828	103	1 017	2 279	15 673	100 509	287	154
11	Hordaland { 1923	453	-	220	10	3 597	23 477	1 767	15
	1918	3 288	64	1 367	220	9 088	33 951	2 769	58
12	Sogn og Fjordane { 1923	453	-	267	112	10 965	20 047	297	18
	1918	1 184	35	1 229	223	17 290	30 791	1 128	99
13	Møre. { 1923	151	-	111	110	16 476	45 265	345	11
	1918	1 187	28	715	377	25 675	61 960	1 612	111
14	Sør-Trøndelag . . . { 1923	299	-	-	135	44 700	38 727	591	21
	1918	2 602	37	114	608	62 695	59 523	2 007	242
15	Nord-Trøndelag . . . { 1923	754	-	130	92	58 435	73 717	17	187
	1918	3 202	24	388	565	69 692	105 984	786	986
16	Nordland { 1923	-	-	688	149	25 434	5 963	98	-
	1918	76	10	1 782	562	42 895	8 472	366	12
17	Troms { 1923	-	-	3	-	5 937	-	-	-
	1918	2	-	13	3	12 068	11	2	-
18	Finnmark { 1923	-	-	-	-	-	5	-	-
	1918	-	-	-	-	-	2	-	-

mark 1923 og 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16		17	18	
åker.											
Sum.	Annen åkeranvendelse.						I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket mark.	Nr.	
	Poteter.	Førneper.	Kålrot.	Grønnfør.	Brakk.	Annen åpen åker.					
Dekar.											
1 841 576	462 992	95 365	18 116	125 745	56 172	20 730	2 620 696	3 952 031	6 572 727		
2 482 048	527 755	78 827	18 535	55 247	33 502	30 614	3 226 528	3 047 241	6 273 769		
232 888	34 007	13 004	758	8 950	21 431	4 777	315 815	419 886	735 701	1	
302 638	42 168	10 395	1 443	5 198	10 567	4 985	377 394	347 243	724 637	2	
294 385	51 306	15 669	1 329	10 414	10 312	3 482	386 897	432 578	819 475		
391 886	58 221	11 380	2 546	5 616	8 483	7 175	485 307	320 506	805 813		
232 652	45 823	10 670	1 727	35 825	12 554	1 270	340 521	340 590	681 111	3	
301 254	54 174	8 242	1 651	9 391	5 121	1 875	381 708	266 482	648 190		
204 599	41 456	10 457	376	18 347	3 235	564	279 034	270 394	549 428		
259 623	46 310	7 009	505	11 185	2 162	847	327 641	204 335	531 976	4	
136 462	24 871	3 239	459	9 195	4 240	821	179 287	248 358	427 645	5	
165 702	29 357	3 630	615	3 738	2 519	1 755	207 816	210 160	417 476		
139 576	29 673	6 343	1 721	5 784	1 473	1 128	185 698	295 229	480 927		
185 018	31 873	5 196	1 346	3 104	1 244	2 232	230 013	235 378	465 391	6	
64 907	18 568	5 295	694	6 371	218	550	96 598	158 105	254 703	7	
90 248	28 441	4 669	884	2 496	431	806	122 975	124 003	246 978		
27 428	13 647	660	701	914	327	763	44 440	82 656	127 096	8	
37 210	16 518	430	568	388	192	941	56 247	63 560	119 807		
33 450	13 948	812	509	912	188	542	50 361	125 356	175 717		
49 534	17 083	453	490	329	159	1 629	69 677	90 362	160 039	9	
94 985	33 626	7 679	6 343	2 003	139	4 228	149 003	188 555	337 558		
128 850	32 599	7 471	4 508	900	158	5 796	180 282	125 015	305 297	10	
29 539	29 288	1 410	883	1 767	129	593	63 609	124 995	188 604		
50 755	32 151	508	736	501	202	746	85 599	86 372	171 971	11	
32 159	21 260	1 095	263	2 144	133	412	57 466	99 816	157 282		
51 979	23 515	858	264	342	115	194	77 267	64 894	142 161	12	
62 469	21 894	1 057	266	1 442	183	670	87 981	191 518	279 499		
91 615	25 030	852	413	359	239	492	119 000	138 947	257 947	13	
84 473	18 801	3 947	436	4 141	205	258	112 261	385 114	497 375		
127 828	21 558	4 217	688	2 043	261	353	156 948	317 947	474 895	14	
133 332	28 363	18 011	1 029	5 691	71	230	181 727	350 198	531 925		
181 627	32 866	12 576	1 199	3 343	378	414	232 403	280 140	512 543	15	
32 332	25 199	526	394	5 349	612	196	64 608	175 015	239 628		
54 175	28 123	514	895	1 678	630	258	85 775	127 410	213 183	16	
5 940	10 126	473	33	5 677	683	244	23 176	55 674	78 850		
12 099	11 507	411	39	3 842	603	113	28 614	38 481	67 095	17	
-	1 136	18	195	819	44	2	2 214	7 994	10 208		
7	1 261	16	245	794	88	3	2 364	6 006	8 370	18	

Tabell 1 (forts.). Arealet av dyrket

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Vår-hvete.	Høst-hvete.	Vårrug.	Høst-rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Åpen
		Korn, erter og bønner til modning.							
		Dekar.							
III. Bygdene fogderivis.									
1	Rakkestad	1923 2 305	721	32	16 091	8 203	70 879	2 196	154
		1918 8 273	562	207	16 950	9 036	93 484	3 309	619
2	Idd og Marker . . .	1923 6 817	652	121	11 106	2 691	41 211	401	174
		1918 11 465	649	548	10 007	4 995	52 689	1 284	564
3	Moss.	1923 5 893	400	740	6 826	5 445	48 476	1 126	228
		1918 9 921	456	1 740	8 016	4 912	59 966	2 421	565
4	Aker og Follo . . .	1923 4 580	77	251	2 018	16 591	59 267	802	531
		1918 9 807	101	1 000	3 907	16 812	78 172	2 764	2 159
5	Nedre Romerike . . .	1923 2 465	55	69	7 092	23 114	62 302	1 879	340
		1918 4 584	268	410	7 699	23 445	82 153	3 239	1 559
6	Øvre Romerike. . . .	1923 2 777	70	86	3 929	29 724	71 991	3 270	1 105
		1918 4 430	144	554	4 729	34 910	101 892	4 457	2 691
7	Hedmark	1923 975	-	1 439	7 837	30 286	68 223	14 937	3 461
		1918 1 806	130	2 706	7 863	32 186	82 239	14 038	7 310
8	Vinger og Odal. . .	1923 430	3	209	2 834	7 014	28 292	416	95
		1918 919	30	389	3 817	8 986	39 991	1 131	381
9	Solør	1923 306	2	100	1 722	12 898	33 011	1 779	817
		1918 553	25	167	2 055	10 879	44 000	2 367	627
10	Sør-Østerdal	1923 9	-	16	276	5 282	5 952	655	60
		1918 31	-	103	605	9 429	10 526	1 518	279
11	Nord-Østerdal	1923 -	-	15	15	2 254	873	139	20
		1918 18	-	61	34	11 058	1 917	986	94
12	Nord-Gudbr.sdal . . .	1923 46	-	1 948	571	19 033	2 717	5 737	622
		1918 186	8	3 744	486	24 307	4 015	9 341	1 092
13	Sør-Gudbr.sdal. . . .	1923 623	-	802	1 759	16 517	9 814	8 113	926
		1918 1 163	31	1 463	2 019	20 105	12 539	9 791	1 591
14	Toten	1923 605	-	1 226	1 310	21 933	23 578	7 705	1 826
		1918 1 262	21	2 628	1 300	21 534	28 115	14 442	4 463
15	Hadeland og Land . . .	1923 840	-	760	2 440	23 134	13 194	15 151	2 475
		1918 1 458	83	2 015	2 082	23 791	15 178	18 848	4 176
16	Valdres	1923 28	-	165	132	13 697	1 770	3 191	211
		1918 99	3	282	272	17 715	2 951	4 544	480
17	Ringerike	1923 1 959	-	140	2 775	5 374	14 337	4 201	1 171
		1918 3 251	308	904	3 725	7 410	14 029	7 165	1 949
18	Hallingdal	1923 72	-	777	27	10 141	2 513	609	38
		1918 287	4	1 130	123	11 681	2 718	1 558	130
19	Buskerud	1923 8 838	20	1 378	2 700	14 279	45 100	1 181	503
		1918 11 615	273	1 693	3 672	15 711	50 151	1 550	1 011
20	Numedal og Sandsvær . . .	1923 2 153	-	381	296	6 417	8 902	180	-
		1918 2 787	18	611	422	7 920	11 590	205	101

mark 1923 og 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
åker.										
Sum.	Annen åkeranvendelse.						I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket mark.	Nr.
	Poteter.	Fôrnerper.	Kålrot.	Grønnför.	Brakk.	Annen åpen åker.				
Dekar.										
100 581	9 123	4 739	109	3 366	11 024	83	129 025	198 717	327 742	1
132 440	10 963	3 974	303	1 700	6 059	682	156 121	165 693	321 814	
63 173	8 029	4 165	302	2 681	6 550	1 294	86 194	102 853	189 047	2
82 201	11 257	3 332	484	1 875	2 870	1 232	103 251	82 531	185 782	
69 184	16 855	4 100	347	2 903	3 857	3 400	100 596	118 316	218 912	3
87 997	19 948	3 089	656	1 623	1 638	3 071	118 022	99 019	217 041	
84 117	29 147	5 609	927	3 855	2 583	2 764	129 002	131 874	260 876	4
114 722	31 787	4 331	1 706	2 418	1 215	6 194	162 373	95 771	258 144	
97 316	9 334	3 233	165	1 994	2 354	183	114 579	147 558	262 137	5
123 357	11 221	2 706	320	1 299	2 543	429	141 875	115 702	257 577	
112 952	12 825	6 827	237	4 565	5 375	535	143 316	153 146	296 462	6
153 807	15 213	4 343	520	1 899	4 725	552	181 059	109 033	290 092	
127 158	26 703	6 394	1 287	11 535	5 411	818	179 306	110 929	290 235	7
148 278	32 165	4 851	1 095	3 820	2 147	1 123	193 479	89 038	282 517	
39 293	6 868	1 192	122	4 795	4 553	84	56 907	56 982	113 889	8
55 644	8 338	868	139	649	1 559	306	67 503	43 909	111 412	
50 635	7 656	1 482	78	2 592	1 884	256	64 583	59 574	124 157	9
60 673	7 888	1 179	112	894	1 006	191	71 943	43 508	115 451	
12 250	3 555	630	58	5 660	313	112	22 578	38 654	61 232	10
22 491	4 392	587	85	974	250	117	28 896	26 608	55 504	
3 316	1 041	972	182	11 243	393	-	17 147	74 451	91 598	11
14 168	1 391	757	220	3 054	159	138	19 887	63 419	83 306	
30 674	4 433	1 277	87	3 827	1 551	88	41 937	50 890	92 827	12
43 179	4 539	996	87	1 430	723	148	51 102	38 812	89 914	
38 554	6 677	2 785	70	4 229	88	100	52 503	45 482	97 985	13
48 702	7 390	2 206	64	2 960	162	143	61 627	34 069	95 696	
58 183	14 448	3 370	143	4 313	369	197	81 023	82 919	163 942	14
73 765	16 107	2 415	224	2 981	288	226	96 006	61 995	158 001	
57 994	11 176	2 862	55	2 803	1 139	177	76 206	59 793	135 999	15
67 631	12 678	1 222	108	2 490	907	301	85 337	46 754	132 091	
19 194	4 722	163	21	3 175	88	2	27 365	31 310	58 675	16
26 346	5 596	170	22	1 324	82	29	33 569	22 705	56 274	
29 957	5 182	556	7	3 742	2 536	167	42 147	42 292	84 439	17
38 741	5 884	607	56	1 127	1 745	251	48 411	34 866	83 277	
14 177	3 052	23	2	1 755	67	45	19 121	18 757	37 878	18
17 631	3 257	45	13	743	79	209	21 977	13 043	35 020	
73 999	13 550	2 040	412	2 397	1 627	586	94 611	138 777	233 388	19
85 676	16 918	2 376	517	1 480	675	1 210	108 852	121 068	229 920	
18 329	3 087	620	38	1 301	10	23	23 408	48 532	71 940	20
23 654	3 298	602	29	388	20	85	28 076	41 183	69 259	

Tabell 1 (forts.). Arealet av dyrket

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Åpen							
		Korn, erter og bønner til modning.							
Vår-hvete.	Høst-hvete.	Vårrug.	Høst-rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Erter.		
Dekar.									
III. Bygdene fogderivis. (Forts.)									
21	Jarlsberg	1923 { 17 345 1918 { 20 966	82 238	3 397 7 188	5 422 4 996	17 094 17 943	50 346 73 170	3 228 2 968	373 860
22	Larvik	1923 { 9 802 1918 { 11 119	57 114	3 376 4 632	3 997 3 825	3 104 4 182	21 624 31 829	152 503	177 485
23	Bamble	1923 { 5 337 1918 { 5 916	60 224	706 1 519	1 322 1 681	2 908 4 599	10 829 15 345	39 315	68 545
24	Nedre Telemark .	1923 { 9 229 1918 { 10 260	58 190	- 251	1 213 1 707	4 698 5 354	14 583 22 361	75 341	159 684
25	Øvre Telemark .	1923 { 694 1918 { 1 380	- 28	33 118	24 143	9 962 13 849	2 817 3 616	61 207	32 165
26	Nedenes	1923 { 6 167 1918 { 7 954	5 72	961 2 067	657 957	3 757 4 957	10 476 12 525	88 249	191 395
27	Setesdal	1923 { 254 1918 { 413	- 8	176 923	4 32	3 656 4 876	941 1 556	4 17	91 209
28	Mandal	1923 { 3 645 1918 { 6 403	- 64	379 1 532	668 714	1 945 2 580	12 454 16 369	135 148	15 77
29	Lister	1923 { 361 1918 { 1 622	- 14	750 1 198	267 619	481 691	12 198 17 219	151 278	1 6
30	Jæren og Dalene .	1923 { 1 882 1918 { 6 407	21 87	202 696	1 115 2 086	9 034 9 375	55 998 67 516	9 225	2 139
31	Ryfylke	1923 { 367 1918 { 2 421	- 16	32 321	93 243	4 693 6 298	21 529 32 993	8 62	- 15
32	Sunnhordland . . .	1923 { 222 1918 { 1 018	- 22	130 533	- 44	759 1 627	11 916 15 967	- 35	- 15
33	Nordhordland . . .	1923 { 86 1918 { 934	- 23	16 40	- 135	546 2 577	10 731 15 892	2 112	- 7
34	Hardanger og Voss	1923 { 145 1918 { 1 286	- 19	74 794	10 41	2 292 4 884	830 2 092	1 765 2 622	15 36
35	Sogn	1923 { 379 1918 { 886	- 21	132 325	82 114	7 730 10 983	3 726 6 024	181 376	17 93
36	Sunn-og Nordfjord	1923 { 74 1918 { 298	- 14	135 904	30 109	3 235 6 307	16 321 24 767	116 752	1 6
37	Sunnmøre	1923 { 15 1918 { 157	- 5	8 141	7 25	3 300 6 480	19 797 25 367	66 346	- 38
38	Romsdal	1923 { 50 1918 { 225	- 10	51 180	22 72	5 249 6 733	12 399 16 777	153 746	11 57
39	Nordmøre	1923 { 86 1918 { 755	- 13	52 394	81 280	7 927 12 462	13 069 19 816	126 520	- 16

mark 1923 og 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
åker.											
Sum.	Annen åkeranvendelse.							I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket mark.	Nr.
	Poteter.	Förneper.	Kålrot.	Grønnfør.	Brakk.	Annен åpen åker.					
Dekar.											
97 287	16 878	4 753	910	4 148	1 182	660	125 818	211 452	337 270	21	
128 329	18 923	3 975	830	2 359	840	1 834	155 990	167 722	328 712		
42 289	12 795	1 590	811	1 636	291	468	59 880	88 777	143 657	22	
56 689	13 550	1 221	516	745	404	898	74 023	67 656	141 679		
21 269	6 370	1 752	394	2 469	66	448	32 768	53 054	85 822	23	
30 094	8 422	1 471	389	1 126	132	442	42 076	41 268	83 344		
30 015	6 601	3 131	103	1 959	107	13	41 929	75 729	117 658	24	
41 148	8 242	2 860	394	856	234	253	53 987	61 026	115 013		
13 623	5 597	412	197	1 943	40	89	21 901	29 322	51 223	25	
19 006	6 777	338	101	514	65	111	26 912	21 709	48 621		
22 302	11 438	505	626	711	242	692	36 516	66 807	103 323	26	
29 176	14 078	357	530	324	142	858	45 465	53 000	98 465		
5 126	2 209	155	75	203	85	71	7 924	15 849	23 773	27	
8 034	2 440	73	38	64	50	83	10 782	10 560	21 342		
19 241	6 924	516	403	610	86	506	28 286	70 568	98 854	28	
27 887	8 957	302	383	251	87	756	38 623	51 550	90 173		
14 209	7 024	296	106	302	102	36	22 075	54 788	76 863	29	
21 647	8 126	151	107	78	72	873	31 054	38 812	69 866		
• 68 263	19 859	5 646	5 114	1 381	69	3 908	104 240	112 823	217 063	30	
86 481	18 257	6 158	3 887	707	92	5 487	121 069	73 865	194 934		
26 722	13 767	2 033	1 229	622	70	320	44 763	75 732	120 495	31	
42 369	14 342	1 313	621	193	66	309	59 213	51 150	110 363		
13 027	9 141	167	168	271	30	34	22 838	37 387	60 225	32	
19 261	10 038	89	136	119	73	57	29 773	24 446	54 219		
11 381	14 907	328	313	1 340	58	413	28 740	56 418	85 158	33	
19 720	16 113	141	268	336	92	536	37 206	41 445	78 651		
5 131	5 240	915	402	156	41	146	12 031	31 190	43 221	34	
11 774	6 000	280	330	46	37	153	18 620	20 481	39 101		
12 247	11 094	351	110	1 126	56	212	25 196	40 936	66 132	35	
18 822	12 613	335	125	211	67	124	32 297	26 962	59 259		
19 912	10 166	744	153	1 018	77	200	32 270	58 880	91 150	36	
33 157	10 902	523	139	131	48	70	44 970	37 932	82 902		
23 193	9 115	202	69	270	66	273	33 188	54 448	87 636	37	
32 559	10 330	133	95	88	38	132	43 875	36 321	79 696		
17 935	5 916	268	102	216	59	225	24 721	55 497	80 218	38	
24 800	6 622	138	119	88	50	144	31 961	42 603	74 564		
21 341	6 863	587	95	956	58	172	30 072	81 573	111 645	39	
34 256	8 078	581	199	183	151	216	43 664	60 023	103 687		

Tabell 1 (forts.). Arealet av dyrket

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Åpen							
		Vår-hvete.	Høst-hvete.	Vårrug.	Høst-rug.	Bygg.	Havre.	Bland-korn.	Erter.
Dekar.									
	III. Bygdene fogderivis. (Forts.)								
40	Fosen	{ 1923 106	-	-	68	10 437	14 898	267	10
		{ 1918 515	14	22	259	14 751	28 280	539	23
41	Orkdal	{ 1923 70	-	-	45	12 884	4 213	85	3
		{ 1918 251	6	21	173	16 395	5 181	242	18
42	Gauldal	{ 1923 35	-	-	-	8 119	5 966	120	-
		{ 1918 590	6	32	77	12 608	10 675	256	76
43	Strinda og Selbu .	{ 1923 88	-	-	22	13 260	13 650	119	8
		{ 1918 1 246	11	39	99	18 941	20 387	970	125
44	Stjør- og Verdal .	{ 1923 531	-	130	8	24 840	40 413	6	128
		{ 1918 1 867	13	303	109	27 860	55 778	456	701
45	Inderøy	{ 1923 183	-	-	57	24 797	23 024	3	57
		{ 1918 811	7	33	281	28 488	34 567	194	268
46	Namdal	{ 1923 40	-	-	27	8 798	10 280	8	2
		{ 1918 524	4	52	175	13 344	15 639	136	17
47	Sør-Helgeland .	{ 1923 -	-	-	48	6 549	4 073	75	-
		{ 1918 52	3	105	188	10 587	6 488	234	7
48	Nord-Helgeland .	{ 1923 -	-	16	67	5 708	1 445	17	-
		{ 1918 21	3	318	108	10 068	1 588	75	2
49	Salta	{ 1923 -	-	672	84	12 494	445	6	-
		{ 1918 1	4	1 359	241	20 711	374	55	3
50	Lofoten og Vester-ålen	{ 1923 -	-	-	-	688	-	-	-
		{ 1918 2	-	-	25	1 529	22	2	-
51	Senja og Troms .	{ 1923 -	-	3	-	5 937	-	-	-
		{ 1918 2	-	13	3	12 068	11	2	-
52	Alta	{ 1923 -	-	-	-	-	-	-	-
		{ 1918 -	-	-	-	5	-	-	-
53	Hammerfest . . .	{ 1923 -	-	-	-	-	-	-	-
		{ 1918 -	-	-	-	-	-	-	-
54	Tana	{ 1923 -	-	-	-	-	-	-	-
		{ 1918 -	-	-	-	-	2	-	-
55	Varanger	{ 1923 -	-	-	-	-	-	-	-
		{ 1918 -	-	-	-	-	-	-	-
56	Vardø	{ 1923 -	-	-	-	-	-	-	-
		{ 1918 -	-	-	-	-	-	-	-

mark 1923 og 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16		17	18	
åker.											
Sum.	Annen åkeranvendelse.						Annen åpen åker.	I alt åpen åker.	Kunstig eng.	I alt dyrket mark.	Nr.
	Poteter.	Fôrneper.	Kålrot.	Grønnfôr.	Brakk.						
Dekar.											
25 786	7 429	816	45	441	116	32	34 665	102 826	137 491		40
39 403	8 957	1 211	89	215	111	59	50 045	91 071	141 116		
17 300	3 290	1 277	106	1 067	64	161	23 265	76 022	99 287		41
22 287	2 976	807	149	350	29	57	26 655	58 888	85 543		
14 240	2 762	546	56	1 839	15	-	19 458	91 381	110 839		42
24 320	3 345	623	141	938	15	50	29 432	76 033	105 465		
27 147	5 320	1 308	229	794	10	65	34 873	114 825	149 758		43
41 818	6 280	1 576	309	540	106	187	50 816	91 955	142 771		
66 056	13 877	5 602	386	3 204	16	162	89 303	147 752	237 055		44
87 087	16 867	5 469	592	1 558	190	212	111 975	119 297	231 272		
48 121	8 881	5 898	390	1 706	45	33	65 074	119 372	184 446		45
64 649	9 805	5 565	380	1 443	128	143	82 113	96 289	178 402		
19 155	5 605	1 511	253	781	10	35	27 350	88 074	110 424		
29 891	6 194	1 542	227	342	60	59	38 315	64 554	102 869		
10 745	5 188	262	168	1 019	39	16	17 437	50 753	68 190		47
17 664	6 366	214	162	307	39	26	24 778	34 682	59 460		
7 253	4 194	92	88	577	78	46	12 328	28 800	41 128		48
12 183	4 823	87	75	214	88	56	17 526	19 896	37 422		
13 651	9 863	164	79	2 797	295	127	26 976	62 037	89 013		
22 748	10 587	184	86	742	185	148	34 630	45 528	80 158		49
683	5 954	8	59	956	200	7	7 867	33 425	41 292		
1 580	6 397	29	72	415	318	28	8 839	27 304	36 143		50
5 940	10 126	473	33	5 677	683	244	23 176	55 674	78 850		51
12 099	11 507	411	39	3 842	603	113	28 614	38 481	67 095		
-	429	7	-	436	20	2	894	2 241	3 135		52
5	477	6	1	421	17	3	930	1 742	2 672		
-	61	4	-	16	-	-	81	1 425	1 506		53
-	.67	3	-	12	1	-	88	932	1 015		
-	336	2	-	175	24	-	537	2 044	2 581		54
2	373	3	-	180	20	-	578	1 566	2 144		
-	310	5	195	192	-	-	702	973	1 675		55
-	344	4	244	181	-	-	773	751	1 524		
-	-	-	-	-	-	-	-	1 311	1 311		56
-	-	-	-	-	-	-	-	1 015	1 015		

Tabell 2. Husdyrhold pr. 20 juni 1923

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Hester.				Storfe.			
		Over 3 år.	Under 3 år.	Samlet antall.		Melke- kyr.	Annet storfe.	Samlet antall.	
				1923.	1918.			1923.	1918.
	I. Rikets bygder	169 613	23 544	193 157	210 778	776 192	354 928	1 131 120	1 045 938
	II. Bygdene fylkesvis.								
1	Østfold	14 282	1 140	15 372	16 279	44 191	21 169	65 360	59 962
2	Akershus	15 868	1 528	17 396	19 625	49 214	25 510	74 724	68 225
3	Hedmark	15 852	2 166	18 018	19 740	67 972	33 186	101 158	96 979
4	Opland	15 664	3 308	18 972	20 738	73 647	36 308	109 955	105 395
5	Buskerud	10 364	1 464	11 828	13 062	40 173	20 280	60 453	59 848
6	Vestfold	10 020	1 168	11 188	11 982	29 445	16 685	46 130	42 599
7	Telemark	7 465	554	8 019	8 498	27 885	10 952	38 837	38 716
8	Aust-Agder	3 510	193	3 708	3 883	16 711	6 470	23 181	22 331
9	Vest-Agder	3 813	685	4 498	4 850	27 969	11 077	39 046	34 755
10	Rogaland	11 608	2 066	13 674	15 753	48 913	20 900	69 813	59 538
11	Hordaland	8 677	962	9 639	10 712	55 031	19 473	74 504	67 896
12	Sogn og Fjordane	7 673	2 028	9 701	11 669	53 522	26 590	80 112	75 009
13	Møre	9 604	1 696	11 300	12 438	57 827	21 849	79 676	75 657
14	Sør-Trøndelag	11 079	1 710	12 789	13 737	49 369	25 092	74 461	71 029
15	Nord-Trøndelag	10 362	1 590	11 952	12 467	39 501	22 733	62 234	57 530
16	Nordland	8 125	843	8 968	8 917	57 552	23 144	80 696	66 198
17	Troms	4 851	363	5 214	5 451	31 231	10 633	41 864	36 572
18	Finnmark	846	80	926	977	6 039	2 877	8 916	7 699
	III. Bygdene fogdervis.								
1	Rakkestad	6 201	314	6 515	6 869	20 810	10 080	30 890	28 179
2	Idd og Marker	3 835	365	4 200	4 469	11 396	5 267	16 663	15 616
3	Moss	4 196	461	4 657	4 941	11 985	5 822	17 807	16 167
4	Aker og Follo	5 891	386	6 277	7 224	13 063	6 585	19 648	17 583
5	Nedre Romerike	4 658	375	5 033	5 773	16 393	8 951	25 344	22 867
6	Øvre Romerike	5 319	767	6 086	6 628	19 758	9 974	29 732	27 775
7	Hedmark	6 432	1 147	7 579	8 324	23 808	10 408	34 216	31 328
8	Vinger og Odal	2 495	191	2 686	2 942	8 684	5 276	13 960	14 566
9	Solør	2 477	299	2 776	3 029	10 517	4 603	15 120	14 309
10	Sør-Østerdal	1 704	201	1 905	2 214	10 262	5 445	15 707	15 430
11	Nord-Østerdal	2 744	328	3 072	3 281	14 701	7 454	22 155	21 346
12	Nord-Gudbrandsdal	2 583	518	3 101	3 717	15 885	8 075	28 960	28 267
13	Sør-Gudbrandsdal	2 781	870	3 651	3 927	18 362	6 165	24 527	24 341
14	Toten	3 778	753	4 531	4 984	14 818	7 298	22 116	20 359
15	Hadeland og Land	4 113	815	4 928	4 860	12 685	6 888	19 573	17 880
16	Valdres	2 409	352	2 761	3 250	11 897	7 882	19 779	19 548
17	Ringerike	2 105	437	2 542	2 522	6 122	2 929	9 051	8 876
18	Hallingdal	1 591	153	1 744	2 064	9 901	5 012	14 913	14 824

¹ Korrigerte opgaver, se herom innledningen.

sammenholdt med opgaver pr. 20 juni 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
S v i n .				S a u e r .		G e i t e r .		F j æ r f e .		Nr.
Avlssvin.	Andre svin.	Samlet antall.		1923.	1918. ¹	1923.	1918. ¹	1923.	1918.	
		1923.	1918.							
34 082	203 220	237 302	207 119	1 525 281	1 400 034	241 753	235 291	2 638 418	1 676 320	
2 209	16 116	18 325	15 464	6 941	7 863	150	192	259 406	201 906	1
5 114	27 897	33 011	28 178	17 100	17 140	400	566	239 997	188 954	2
4 790	30 477	35 267	31 165	81 544	76 926	11 571	12 346	183 240	137 099	3
6 584	26 864	33 448	29 021	76 173	70 715	35 496	32 891	151 380	110 936	4
1 136	11 119	12 255	14 393	31 104	28 713	9 150	8 409	112 313	83 725	5
2 198	13 829	16 027	12 726	7 855	5 923	150	183	217 051	119 342	6
2 286	13 234	15 520	13 620	34 153	30 359	6 722	5 804	121 051	66 530	7
629	4 801	5 430	4 986	23 881	24 432	1 250	1 568	69 549	39 764	8
194	2 246	2 440	1 796	41 352	38 129	1 914	2 056	99 457	50 463	9
1 661	9 258	10 919	5 956	242 564	225 617	9 534	10 285	383 037	165 342	10
1 637	7 193	8 830	7 341	236 507	212 709	21 015	21 970	186 157	82 294	11
1 621	12 226	13 847	13 203	201 736	183 396	57 073	55 409	60 893	36 274	12
1 020	7 581	8 551	7 914	152 348	139 807	17 754	17 706	149 575	84 566	13
1 059	7 802	8 861	8 053	105 918	99 179	15 183	14 480	130 572	99 640	14
1 666	10 153	11 819	10 886	64 308	62 966	12 931	15 483	135 693	125 958	15
236	2 152	2 388	2 003	118 446	103 517	21 929	20 329	109 871	67 027	16
38	308	346	395	58 206	50 702	15 341	12 094	27 828	15 402	17
4	14	18	19	25 145	21 941	4 190	3 520	1 348	1 098	18
643	6 448	7 091	6 147	2 220	2 717	15	20	78 683	66 077	1
890	4 329	5 219	4 530	3 420	3 559	25	41	79 875	64 364	2
676	5 339	6 015	4 787	1 301	1 587	110	131	100 848	71 465	3
788	12 879	13 667	9 101	1 543	1 631	235	297	111 981	87 701	4
1 262	6 944	8 206	8 135	4 111	3 983	30	69	67 228	50 067	5
3 064	8 074	11 138	10 942	11 446	11 526	135	200	60 788	51 186	6
2 879	15 204	18 083	14 341	16 104	17 300	884	1 452	93 332	67 244	7
741	4 842	5 583	5 959	13 072	12 970	287	492	28 843	25 480	8
980	6 681	7 661	6 617	14 662	15 219	814	973	35 447	28 602	9
190	2 724	2 914	2 992	10 458	8 888	5 592	4 618	17 671	11 980	10
-	1 026	1 026	1 256	27 248	22 549	4 044	4 811	7 947	3 793	11
1 074	3 526	4 600	3 713	21 621	22 827	17 719	14 766	17 200	12 697	12
2 585	4 759	7 344	6 536	11 609	12 681	9 219	9 219	20 918	17 593	13
934	9 017	9 951	7 631	8 956	8 399	130	130	46 872	35 810	14
1 447	5 884	7 331	6 346	13 573	11 407	968	923	49 497	33 966	15
544	3 678	4 222	4 795	20 414	15 401	7 460	7 853	16 893	10 870	16
361	2 722	3 083	3 590	5 795	2 947	-	260	28 355	18 147	17
56	1 452	1 508	1 636	15 185	15 030	6 361	5 840	8 178	4 428	18

Tabell 2 (forts.). Husdyrholt pr. 20 juni 1923

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5	6	7	8
		Hester.				Storfe.			
		Over 3 år.	Under 3 år.	Samlet antall.		Melke- kyr.	Annet storfe.	Samlet antall.	
				1923.	1918.			1923.	1918.
	III. Bygdene fogderivis. (Forts.)								
19	Buskerud	5 091	741	5 832	6 554	16 661	8 736	25 397	24 951
20	Numedal og Sandsvær	1 577	133	1 710	1 922	7 489	3 603	11 092	11 197
21	Jarlsberg	6 636	721	7 357	8 261	19 648	11 113	30 761	28 635
22	Larvik	3 384	447	3 831	3 721	9 797	5 572	15 369	13 964
23	Bamble	2 503	198	2 701	2 820	8 330	2 515	10 845	10 754
24	Nedre Telemark	2 597	189	2 786	3 115	9 295	3 441	12 736	12 932
25	Øvre Telemark	2 365	167	2 532	2 563	10 260	4 996	15 256	15 030
26	Nedenes	2 758	152	2 910	2 999	12 568	4 256	16 824	15 961
27	Setesdal	752	41	793	884	4 143	2 214	6 357	6 370
28	Mandal	2 335	195	2 530	2 681	14 024	4 915	18 939	17 192
29	Lista	1 478	490	1 968	2 169	13 945	6 162	20 107	17 563
30	Jæren og Dalene	7 062	1 408	8 470	9 946	28 786	11 353	40 139	33 500
31	Ryfylke	4 546	658	5 204	5 807	20 127	9 547	29 674	26 038
32	Sunnhordland	2 329	267	2 596	3 129	14 669	6 688	21 357	19 163
33	Nordhordland	3 991	452	4 443	4 480	28 028	8 293	36 316	33 341
34	Hardanger og Voss	2 357	243	2 600	3 103	12 339	4 492	16 831	15 392
35	Sogn	3 407	907	4 314	4 786	21 057	10 077	31 134	28 699
36	Sunn- og Nordfjord	4 266	1 121	5 387	6 883	32 465	16 513	48 978	46 310
37	Sunnmøre	4 285	749	5 034	5 426	26 932	8 310	35 242	34 337
38	Romsdal	2 468	555	3 023	3 422	13 499	5 278	18 777	17 338
39	Nordmøre	2 851	392	3 243	3 590	17 396	8 261	25 657	23 982
40	Fosen	3 082	681	3 763	4 578	13 745	7 846	21 591	21 636
41	Orkdal	2 355	492	2 847	2 665	11 705	6 517	18 222	16 060
42	Gauldal	2 509	199	2 708	2 833	12 645	5 576	18 221	18 211
43	Strinda og Selbu	3 183	338	3 471	3 661	11 274	5 153	16 427	15 122
44	Stjør- og Verdal	4 391	891	5 282	5 485	14 788	9 206	23 994	22 248
45	Inderøy	3 664	444	4 108	4 326	13 329	7 782	21 111	19 337
46	Namdal	2 307	255	2 562	2 656	11 384	5 745	17 129	15 945
47	Sør-Helgeland	1 880	246	2 126	2 129	13 143	4 993	18 136	16 347
48	Nord-Helgeland	1 376	138	1 514	1 638	10 357	4 185	14 542	12 729
49	Salta	3 164	330	3 494	3 458	19 517	9 420	28 937	22 872
50	Lofoten og Vesterålen	1 705	129	1 834	1 692	14 535	4 546	19 081	14 250
51	Senja og Troms	4 851	363	5 214	5 451	31 231	10 633	41 864	36 572
52	Alta	252	12	264	250	1 448	912	2 360	1 992
53	Hammerfest	180	14	194	196	1 867	832	2 699	2 236
54	Tana	270	36	306	290	1 603	903	2 506	2 297
55	Vaanger	115	18	133	215	957	214	1 171	1 025
56	Vardø	29	-	29	26	164	16	180	149

sammenholdt med opgaver pr. 20 juni 1918.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
Svin.				Sauer.		Geiter.		Fjærfe.		Nr.	
Avlssvin.	Andre svin.	Samlet antall.		1923.	1918.	1923.	1918.	1923.	1918.		
		1923.	1918.								
666	6 006	6 672	8 062	4 013	4 506	228	538	68 547	52 252	19	
53	939	992	1 105	6 111	6 230	2 561	1 771	12 233	8 898	20	
932	8 897	9 829	7 514	4 545	2 901	110	132	142 729	81 170	21	
1 266	4 932	6 198	5 212	3 310	3 022	40	51	74 322	38 172	22	
818	4 828	5 646	4 318	4 446	4 607	209	483	51 816	28 262	23	
1 122	5 914	7 036	6 190	3 532	3 855	152	374	46 040	24 135	24	
346	2 492	2 838	3 112	26 175	21 897	6 361	4 947	23 195	14 133	25	
477	4 215	4 692	4 488	13 048	14 428	600	695	63 876	36 148	26	
152	586	738	498	10 833	10 004	650	873	5 673	3 616	27	
159	1 849	2 008	1 527	12 380	11 791	344	335	50 548	24 931	28	
35	397	432	269	28 972	26 338	1 570	1 721	48 909	25 532	29	
1 286	6 065	7 351	3 704	117 908	112 293	1 696	2 120	237 584	91 781	30	
375	3 193	3 568	2 252	124 656	113 324	7 838	8 165	145 453	73 561	31	
641	2 356	2 997	2 486	71 563	65 057	6 447	7 163	77 980	36 085	32	
747	2 394	3 141	3 041	106 813	97 103	6 370	6 924	86 727	36 979	33	
249	2 443	2 692	1 814	58 131	50 549	8 198	7 883	21 450	9 230	34	
782	4 776	5 558	6 175	91 361	83 055	36 844	34 115	24 296	18 439	35	
839	7 450	8 289	7 028	110 375	100 341	20 229	21 294	36 597	17 835	36	
654	4 090	4 744	4 286	75 838	70 877	13 403	13 403	72 533	37 048	37	
163	1 479	1 642	1 479	23 687	22 997	1 593	1 625	38 116	22 361	38	
203	1 962	2 165	2 149	52 823	45 933	2 758	2 678	38 926	25 157	39	
201	1 729	1 930	2 017	47 397	45 140	6 409	6 283	72 145	52 794	40	
287	2 103	2 390	2 037	18 112	16 508	1 470	1 301	16 635	11 980	41	
170	1 836	2 006	1 576	20 785	19 858	2 184	2 062	12 836	11 707	42	
401	2 134	2 535	2 423	19 624	17 673	5 120	4 834	28 956	23 159	43	
670	4 102	4 772	4 394	18 097	22 296	6 020	6 673	52 298	50 414	44	
653	3 784	4 437	4 084	20 733	19 657	3 214	4 494	52 980	48 588	45	
343	2 267	2 610	2 408	25 478	21 013	3 697	4 316	30 415	26 956	46	
85	699	784	763	20 586	17 595	3 641	3 641	31 697	20 504	47	
31	204	235	275	16 924	14 342	1 511	1 511	18 418	11 994	48	
53	914	967	672	42 618	37 055	12 145	11 041	40 515	23 749	49	
67	335	402	293	38 323	34 525	4 632	4 136	19 241	10 780	50	
38	308	346	395	58 206	50 702	15 341	12 094	27 828	15 402	51	
-	-	-	-	5 028	4 372	847	543	460	272	52	
-	9	9	9	10 648	9 680	2 254	1 960	386	353	53	
4	-	4	4	7 711	6 426	892	820	319	301	54	
-	-	-	2	1 488	1 238	71	71	157	152	55	
-	5	5	4	270	225	126	126	26	20	56	

Tabell 3. Relativt husdyrhold pr. 20

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5
		Hester.			Storfe.	
		Over 3 år.	Under 3 år.	I alt.	Melkekyr.	Annet storfe.
	I. Rikets bygder	104.43	48.69	91.64	108.23	107.96
	II. Bygdene fylkesvis.					
1	Østfold	109.56	34.66	94.43	108.75	109.54
2	Akershus	99.45	41.65	88.64	108.42	111.73
3	Hedmark	99.81	56.14	91.28	104.91	103.10
4	Opiand	106.65	54.67	91.48	107.91	97.74
5	Buskerud	100.37	53.51	90.55	104.88	94.13
6	Vestfold	105.09	47.73	93.37	108.48	107.75
7	Telemark	102.68	45.11	94.36	108.75	92.51
8	Aust-Agder	100.43	49.74	95.36	107.54	95.27
9	Vest-Agder	95.28	80.78	92.74	115.06	106.03
10	Rogaland	103.04	46.03	86.80	114.31	124.78
11	Hordaland	106.74	37.24	89.98	108.78	112.53
12	Sogn- og Fjordane	109.93	43.25	83.13	106.70	107.02
13	Møre	110.20	45.55	90.85	106.74	101.72
14	Sør-Trøndelag	107.67	49.61	93.10	105.78	103.02
15	Nord-Trøndelag	105.83	59.42	95.87	108.26	108.04
16	Nordland	108.68	58.50	100.57	116.83	136.65
17	Troms	99.75	61.73	95.65	103.33	167.50
18	Finnmark	109.87	38.64	94.78	108.63	134.44
	III. Bygdene fogderivis.					
1	Rakkestad	117.93	19.49	94.85	111.46	106.02
2	Idd og Marker	107.21	40.92	93.98	100.81	122.15
3	Moss	100.99	58.65	94.25	112.42	117.83
4	Aker og Follo	94.70	38.48	86.89	110.42	114.46
5	Nedre Romerike	100.71	32.67	87.18	107.62	117.25
6	Øvre Romerike	104.09	61.64	91.82	107.78	105.61
7	Hedmark	101.72	57.32	91.05	105.82	119.30
8	Vinger og Odal	100.93	40.64	91.30	102.04	87.12
9	Solør	98.61	57.83	91.65	110.23	96.54
10	Sør-Østerdal	85.93	87.01	86.04	105.31	95.78
11	Nord-Østerdal	105.86	51.33	95.08	102.15	107.19
12	Nord-Gudbrandsdal	99.96	45.72	83.43	110.01	91.47
13	Sør-Gudbrandsdal	97.79	80.83	92.97	106.03	87.78
14	Toten	100.11	62.23	90.91	107.82	110.31
15	Hadeland og Land	120.05	56.83	101.40	111.60	105.74
16	Valdres	117.00	29.55	84.95	104.52	96.52
17	Ringerike	105.51	82.92	100.79	102.68	100.51
18	Hallingdal	103.38	29.14	84.50	104.75	93.30

juni 1923. 1918 = 100.

6	7	8	9	10	11	12	Nr
Svin.				Sauer.	Geiter.	Fjærfe.	
I alt.	Avlssvin.	Andre svin.	I alt.				
108.14	108.66	115.63	114.57	108.94	102.74	157.39	
109.00	108.34	120.04	118.50	88.27	78.12	128.48	1
109.53	108.99	118.78	117.15	99.77	70.67	127.01	2
104.31	106.21	114.34	113.16	106.00	93.72	133.66	3
104.32	113.75	115.63	115.25	107.72	107.92	136.46	4
101.01	94.90	84.26	85.14	108.33	108.81	134.15	5
108.29	147.95	123.02	125.94	132.62	81.97	181.87	6
100.31	106.07	115.43	113.95	112.48	115.82	181.95	7
103.81	95.74	110.90	108.91	97.74	79.72	174.90	8
112.35	122.78	137.12	135.86	108.45	93.09	197.09	9
117.26	188.54	182.42	183.33	107.51	92.70	231.66	10
109.73	107.06	123.76	120.28	111.19	95.65	226.21	11
106.80	80.53	109.26	104.88	110.00	103.00	167.87	12
105.31	92.98	110.47	108.04	108.97	100.27	176.87	13
104.83	91.85	113.07	110.03	106.79	104.85	181.04	14
108.18	101.09	109.90	108.57	102.13	83.52	107.73	15
121.90	79.78	126.07	119.22	114.42	107.87	163.92	16
114.47	60.32	92.77	87.59	114.80	126.85	180.68	17
115.81	100.00	93.33	94.74	114.60	119.03	122.77	18
109.62	107.35	116.22	115.36	81.71	75.00	119.08	1
106.70	113.67	115.53	115.21	96.09	60.98	124.10	2
110.14	102.89	129.27	125.65	81.98	83.97	141.12	3
111.74	94.76	155.72	150.17	94.60	79.12	127.68	4
110.83	90.99	102.90	100.87	103.21	43.48	184.28	5
107.05	123.85	95.35	101.79	99.31	67.50	118.76	6
109.22	114.11	128.65	126.09	93.09	57.44	138.80	7
95.84	84.40	95.30	93.69	100.79	58.33	113.20	8
105.67	116.25	115.71	115.78	96.34	83.66	123.93	9
101.80	79.17	98.98	97.39	117.66	121.09	147.50	10
108.79	-	83.41	81.69	120.84	84.06	209.52	11
102.98	125.32	123.46	123.89	94.72	120.00	185.47	12
100.76	131.55	104.11	112.36	91.55	100.00	118.90	13
108.63	96.14	135.39	130.40	106.63	100.00	180.89	14
109.47	101.33	119.64	115.52	118.99	104.88	145.73	15
101.18	95.94	86.99	88.05	132.55	95.00	155.41	16
101.97	78.82	86.91	85.88	196.63	-	156.25	17
100.60	45.16	96.03	92.18	101.03	108.92	184.69	18

Tabell 3 (forts.). Relativt husdyrhold pr. 20

Nr.	Landsdeler.	1	2	3	4	5
		Hester.			Storfe.	
		Over 3 år.	Under 3 år.	I alt.	Melkekyr.	Annet storfe.
III. Bygdene fogderivls. (Forts.)						
19	Buskerud	98.64	53.19	88.98	106.56	93.77
20	Numedal og Sandsvær.	96.69	45.70	88.97	103.23	91.38
21	Jarlsberg	103.72	38.70	89.06	107.24	107.76
22	Larvik.	107.87	76.50	102.96	111.09	108.29
23	Bamble	101.18	57.39	95.78	107.04	84.62
24	Nedre Telemark	100.85	35.00	89.44	102.48	89.10
25	Øvre Telemark	106.53	48.69	98.79	102.34	99.82
26	Nedenes	101.51	53.90	97.03	110.65	92.45
27	Setesdal	96.66	38.68	89.71	99.05	101.19
28	Mandal	102.06	65.44	94.37	110.89	108.14
29	Lista	91.29	89.09	90.73	119.59	104.41
30	Jæren og Dalene.	104.42	44.23	85.16	117.40	126.43
31	Ryfylke	100.98	50.42	89.62	110.17	122.89
32	Sunnhordland	102.19	31.41	82.97	109.36	116.31
33	Nordhordland	109.52	54.07	99.17	108.11	111.77
34	Hardanger og Voss	106.84	27.09	88.79	109.61	108.63
35	Sogn.	119.25	47.02	90.14	111.01	108.57
36	Sunn- og Nordfjord	108.47	40.62	78.27	104.07	109.24
37	Sunnmøre	114.15	44.80	92.78	105.17	95.21
38	Romsdal.	108.77	48.14	88.34	110.21	108.69
39	Nordmøre	105.91	43.65	90.33	106.59	107.82
40	Fosen	99.29	46.20	82.20	96.77	105.56
41	Orkdal.	123.30	65.17	106.83	115.87	109.38
42	Gauldal	110.38	35.54	95.59	104.25	91.70
43	Strinda og Selbu	104.33	51.37	94.81	110.12	105.51
44	Stjør- og Verdal	107.65	63.37	96.30	110.87	101.96
45	Inderøy	105.47	52.11	94.96	107.22	112.68
46	Namdal	103.08	61.00	96.46	105.04	112.49
47	Sør-Helgeland	118.09	45.81	99.86	109.29	115.55
48	Nord-Helgeland	101.85	48.08	92.43	109.44	128.18
49	Salta.	103.70	81.08	101.04	119.89	142.88
50	Lofoten og Vesterålen	115.05	61.43	108.39	126.48	164.88
51	Senja og Troms	99.75	61.73	95.65	103.33	167.50
52	Alta	109.09	63.16	105.60	103.72	153.02
53	Hammerfest	107.14	50.00	98.98	118.16	126.83
54	Tana.	117.89	60.00	105.52	97.68	137.65
55	Varanger	100.00	18.00	61.86	118.88	97.27
56	Vardø	111.54	-	111.54	119.71	133.38

juni 1923. 1918 = 100.

6	7	8	9	10	11	12	
S v i n .				Sauer.	Geiter.	Fjærfe	Nr.
I alt.	Avlssvin.	Andre svin.	I alt.				
101.79	116.43	80.19	82.76	89.06	42.38	121.62	19
99.06	122.69	88.42	89.77	98.09	144.61	137.48	20
107.42	156.38	128.61	130.81	156.67	83.33	175.84	21
110.06	142.41	114.09	118.92	109.53	78.43	194.70	22
100.85	131.11	130.66	130.75	96.51	43.27	183.34	23
98.48	101.54	116.30	118.67	91.62	40.64	190.76	24
101.50	81.03	92.81	91.20	119.54	128.58	164.12	25
105.41	84.42	107.44	104.55	90.44	86.33	176.71	26
99.80	164.32	144.33	148.19	108.29	74.46	156.89	27
110.16	126.19	131.98	131.50	105.00	102.69	202.75	28
114.48	109.38	167.44	160.59	110.00	91.23	191.56	29
119.82	200.00	198.14	198.46	105.00	80.00	258.86	30
113.96	157.56	158.54	158.44	110.00	96.00	197.73	31
111.45	117.18	121.51	120.55	110.00	90.00	216.10	32
108.92	93.84	106.64	103.29	110.00	92.00	234.53	33
109.35	133.87	150.06	148.40	115.00	104.00	232.39	34
108.48	88.16	90.32	90.01	110.00	108.00	131.76	35
105.76	74.51	126.23	117.94	110.00	95.00	205.20	36
102.64	109.00	110.96	110.69	107.00	100.00	195.78	37
108.30	64.94	120.44	111.02	108.00	98.00	170.46	38
106.98	82.52	103.10	100.74	115.00	103.00	154.73	39
99.79	69.07	100.17	95.69	105.00	102.00	136.65	40
113.46	118.60	117.15	117.33	109.72	112.99	138.86	41
100.05	72.65	136.81	127.28	104.67	105.92	109.64	42
108.63	103.89	104.76	104.62	111.04	105.92	125.03	43
107.85	100.00	110.15	108.60	81.17	90.21	103.74	44
109.17	103.49	109.59	108.64	105.47	71.52	109.04	45
107.43	98.85	110.00	108.39	121.25	85.66	112.83	46
110.94	90.40	104.48	102.75	117.00	100.00	154.59	47
114.24	72.09	87.89	85.45	118.00	100.00	153.56	48
126.52	50.96	160.89	143.90	115.00	110.00	170.60	49
133.90	121.82	140.70	137.20	111.00	112.00	178.49	50
114.47	60.32	92.77	87.59	114.80	126.8	200.16	51
118.47	-	-	-	115.00	156.00	169.12	52
120.71	-	100.00	100.00	110.00	115.00	109.35	53
109.10	100.00	-	100.00	120.00	109.00	105.98	54
114.24	-	-	-	120.00	100.00	103.29	55
120.80	-	125.00	125.00	120.00	100.00	130.00	56

- Nr. 71. Sinnssykeasylenes virksomhet 1919. (*Hospices d'aliénés.*)
- 72. Folkemengdens bevegelse 1919. (*Mouvement de la population.*)
- 73. De spedalske i Norge 1916—1920. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1916—1920.*)
- 74. Skiftvesenet 1920. Overformynderiene 1919 og 1920. (*Successions, faillites et biens papillaires.*)
- 75. Sjømannsforsikringen 1920. Fiskerforsikringen 1921 (1/1—^{31/3}). (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 76. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. III. Folkemengden fordelt etter kjønn, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1920. III. Population répartie par le sexe, l'âge et l'état civil.*)
- 77. Forsømte barn 1918, 1919 og 1920. (*Traitements des enfants moralement abandonnés.*)
- 78. Kommunevalgene 1922. (*Élections en 1922 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 79. Fengselsstyrelsens årbok 1919. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1919.*)
- 80. Norges jernbaner 1921—22. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 81. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IV. Folkemengden fordelt etter fødested. — Finner og kvener. — Andre lands statsborgere. — Norsk-Amerikanere. (*Recensement du 1er décembre 1920. IV. Population répartie par le lieu de naissance, — Lapons et quaines. — Sujets étrangers. — Norvego-Américains.*)
- 82. Lønninger 1922. (*Gages et salaires.*)
- 83. Ulykkesforsikringen 1920. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 84. Norges kommunale finanser 1919/20. (*Finances des communes.*)
- 85. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1919 og 1920. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 86. Forsikringsselskaper 1921. (*Sociétés d'assurances.*)
- 87. Norges postvesen 1922. (*Statistique postale.*)
- 88. Sinnssykeasylenes virksomhet 1920. (*Hospices d'aliénés.*)
- 89. De faste eiendommer 1916—1920. (*Propriétés foncières rurales.*)
- 90. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1921. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 91. Industristatistikk 1921. (*Statistique industrielle.*)
- 92. Folkemengdens bevegelse 1920. (*Mouvement de la population.*)
- 93. Norges skibsfart 1922. (*Navigation.*)
- 94. Sykforsikringen 1922. (*Assurance-maladie.*)
- 95. Norges bergverksdrift 1922. (*Mines et usines.*)
- 96. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. V. Blinde, døvstumme, åndssvake, sinnssyke og vanføre. (*Recensement du 1er décembre 1920. V. Aveugles, sourds-muets, idiots, aliénés et estropiés.*)
- 97. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VI. Barnetallet i norske ekteskap. (*Census of 1st December 1920. VI. Fertility of Marriages.*)
- 98. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. VII. Boligstatistikk. — Byer. (*Recensement du 1er décembre 1920. VII. Statistique d'habitation. — Villes.*)
- 99. Private aktiebanker 1922. (*Banques privées par actions.*)
- 100. Skolevesenets tilstand 1918. (*Instruction publique.*)
- 101. Rekruttering 1921. (*Recrutement.*)
- 102. Norges telegrafvesen 1921/22. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 103. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. IX. Folkemengden fordelt etter livsstilling. — Riket. — Bygder. — Byer. (*Recensement du 1er décembre 1920. IX. Population répartie par profession. — Royaume. — Districts ruraux. — Villes.*)
- 104. Arbeidstiden i handels- og kontorvirksomheter i 1918. (*Employés de commerce et de bureaux. Durée du travail en 1918.*)
- 105. Tariffoverenskomster og arbeidskonflikter i Norge i 1922. (*Les conventions collectives et les conflits du travail en Norvège en 1922.*)
- 106. Norges handel 1922. (*Commerce.*)

Trykt 1923 (forts. suite):

- Nr. 107. Norges kommunale finanser 1920/21. (*Finances des communes.*)
 - 108. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1919. (*Rapport sur l'État sanitaire et médical.*)
 - 109. Norges sparebanker 1922. (*Caisses d'épargne.*)
-

Trykt 1924:

- Nr. 110. Fengselssstyrelsens årbok 1920. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1920.*)
 - 111. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. X. Folkemengden fordelt etter livsstilling, alder og ekteskapelig stilling. (*Recensement du 1er décembre 1920. X. Population répartie par profession, par âge et par état civil.*)
 - 112. Norges Brandkasse 1918—1922. (*Statistique de l'Office national d'assurance contre l'incendie pour les années 1918—1922.*)
 - 113. Beretninger om amtenes økonomiske tilstand 1911—1915. I og II. (*Rapports des préfets sur l'état économique et social des préfectures.*)
 - 114. Norges fiskerier 1920. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 115. Sjømannsforsikringen 1921. Fiskerforsikringen 1921 (1/4—31/12). (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 - 116. Skolevesenets tilstand 1919. (*Instruction publique.*)
 - 117. Representativ landbrukstelling 1923. (*Recensement agricole représentatif de l'année 1923.*)
-

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 42de årgang, 1922.

Kristiania 1923. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 41de bind 1923. Kristiania 1923.

(*Journal du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsgaver over vareomsetningen med utlandet 1923. Ellevte bind. Kristiania 1924.

(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1923. Onzième année.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.

Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)

Statistiske oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

Av „Norges handel“, årgangene 1911, 1912, 1913 og 1915, er byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

6 mars 1924.